

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

În întâmpinarea Anului Nou 2005,

urarea
profesorului universitar doctor
Aurelian BONDREA

Președintele Fundației *România de Mâine*
Rectorul Universității *Spiru Haret*
Președintele Televiziunii *România de Mâine*

Cu prilejul sărbătorilor de iarnă – Crăciunul și Anul Nou 2005 –, în numele Fundației *România de Mâine*, al Universității *Spiru Haret* și al Televiziunii *România de Mâine*, adresez studenților și cadrelor didactice, cercetătorilor, oamenilor de cultură, întregului personal, telespectatorilor Televiziunii *România de Mâine* și cititorilor revistei *Opinia națională*, tuturor românilor, sincere și calde felicitări, precum și alege urări de sănătate, succese în activitatea profesională și în viața personală, prosperitate și pace.

Să întâmpinăm noul an, 2005, cu încredere, optimism, bucurie în suflete și speranțe de mai bine.

La mulți ani!

Aproape de sufletul telespectatorilor

Corneliu TOADER
Director al Departamentului de Programe

Se apropie sărbătorile de iarnă. Le premerg zilele de vacanță studențească. Timp de trei săptămâni, Televiziunea *România de Mâine* va oferi programe care să fie aproape de sufletul telespectatorilor săi în aceste zile de sărbătoare și odihnă.

Pentru emisiunile tematice din ciclul *Academica* sunt abordate teme legate atât de bilanțul lui 2004, cât și de perspectivele anului care va veni. Economisti, sociologi, oameni politici, personalități ale vieții publice, sociale și culturale vor trece în revistă realizările din domeniile lor de activitate și vor evalua posibilitățile lui 2005, neuitând, evident, să-și alăture urările către telespectatori la pragul dintre ani.

Vor fi prezente și vedetele lumii sportive atât în momentele de maxim randament al performanțelor lor interne și internaționale din anul care se încheie, cât și în clipele de răgaz în care-și pregătesc cu minuțiozitate strategia pentru noile recorduri.

Emisiunile pentru tineret prilejuiesc în această perioadă de sărbători întâlnirea cu talente autentice aflate la vârsta pantalonilor scurți sau cu adolescenți și studenți a căror prestație artistică a depășit în faimă hotarele țării.

Formațiuni de teatru, balet, coruri sau mini orchestre își vor etala performanțele în spațiile de emisie puse cu generozitate la dispoziție de Televiziunea *România de Mâine*, unul dintre foarte puținele posturi din țara noastră care continuă să acorde tinerei generații importanța care i se cuvine.

Ediții speciale de Crăciun, Sf. Ștefan, Sf. Vasile, Bobotează și Sf. Ion vor cuprinde deopotrivă date și informații întru rememorarea semnificației acestor sărbători, dar și generoase programe artistice izvorâte atât din tradițiile poporului român, cât și din creațiile contemporane, în prestația unor formații de amatori de notorietate și a unor maeștri ai vieții artistice românești.

Piese de teatru din patrimoniul cultural universal, filme documentare premiate la mari concursuri de profil din țară și străinătate, precum și lung metraje de telecinematică vor completa mozaicul ofertei Televiziunii *România de Mâine* pentru săptămânile cuprinse între 20 decembrie 2004 și 9 ianuarie 2005.

Nu putem omite din această succintă creație faptul că, de Crăciun și de Revelion, redacțiile Televiziunii *România de Mâine* au alcătuit un program artistic, și nu numai, în care sunt invitate personalități ale scenei, ecranului și muzicii românești din toate genurile. Prin această ofertă, *Televiziunea România de Mâine*, post național, universitar și cultural, își onorează telespectatorii dornici de a avea și în zilele de sărbătoare pe micul ecran din propriile locuințe oaspeți de suflet și de valoare. Cu ocazia sfintelor sărbători, colectivul de realizatori și tehnicieni ai televiziunii noastre vă urează, stimați telespectatori, ca anul 2005 să vă aducă sănătate, prosperitate, liniște și fericire.

La Mulți Ani!

Programul Televiziunii *România de Mâine*
în perioada 20 decembrie 2004 – 9 ianuarie 2005.

Paginile 6 și 7

Astăzi S-a născut Hristos

Astăzi S-a născut Hristos,
Mesia, chip luminos!
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Mititel, înfășețel,
În scutec de bumbăcel.
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Neaua ninge, nu-l atinge
Vântul bate, nu-l răzbate
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Și de-acum până-n vecie,
Mila Domnului să fie!
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

CULTURA VIEȚII

Mihail DIACONESCU

Nașterea Mântuitorului nostru, altfel spus, înomenirea lui Dumnezeu în persoana divino-umană a lui Iisus Hristos, este marea taină a creștinătății. „Dumnezeu s-a arătat în trup” (1 Tim., III, 6). S-a făcut om pentru ca omul să se îndumnezeiască. Participarea credinciosului la viața lui Dumnezeu prin energiile divine create este dogma centrală a Ortodoxiei. Îndumnezeirea (*theosis, deificatio*) este starea de transfigurare a umanului. Este „depășirea” firii create prin consolidarea ei într-o continuă prefacere și existență spirituală. Din sinergia voinței umane – har rezultă o stare de transcendere reală a firii, depășindu-se astfel situația omului într-o imanentă proprie, limitată, oarbă adeseori. Îndumnezeirea omului poate fi înțeleasă ca deschidere a lui pentru dimensiunea infinită a existenței lui Dumnezeu. Fundamentele antropologice și hristologice ale dogmei centrale a îndumnezeirii omului reliefează caracterul profund optimist al credinței noastre creștine ortodoxe.

Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos duce Revelația Supranaturală pe cele mai înalte culmi. Nașterea Sa în Betleemul Iudeii împarte istoria lumii în două: înainte și după venirea Sa în lume. Acest fapt a fost înțeles mai bine decât mulți alți învățați de strămoșul nostru Sfântul Dionisie Smeritul și Areopagitul din Dacia Pontică, fondatorul erei creștine.

Prin întruparea Sa, prin nașterea din Sfânta Fecioară Maria, prin viața, faptele și minunile Sale, prin moartea pe cruce și învierea Sa, Mântuitorul nostru Iisus Hristos restabilește omul în starea de comuniune personală cu Dumnezeu Creatorul și Proniatorul. Dumnezeu S-a întrupat „pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire”.

Nașterea Mântuitorului împarte istoria lumii în două: înainte și după venirea Sa în lume

În strânsă relație cu credința în Mântuitorul nostru Iisus Hristos s-a dezvoltat cultura creștină. Iisus Hristos este nu numai Logos sau Cuvânt Divin, ci și Logos Răscumpărător și Logos Creator. În Sfânta Evanghelie de la Ioan se spune în mod clar: „Toate lucrurile au fost făcute prin El și nimic din ceea ce a fost făcut n-a fost făcut fără El” (I, 3).

Vorbind despre cultura creștină, este cazul să subliniem în mod deosebit dimensiunea ei spirituală și transfiguratoare. Este cultura care afirmă că în univers omul se impune ca o ființă ireductibilă și incomparabilă. Omul este creat după chipul lui Dumnezeu, dar fără să fie o ființă divină. Umanul din om există ca unitate rațională, în care subzistă corpul pieritor și sufletul nepieritor. În corp, care este ca un

templu pieritor, locuiește sufletul nemuritor. Noi, creștinii, credem în nemurirea sufletului. Dumnezeu l-a trimis în lume pe Însuși Fiul Său, ca să-l salveze pe om de la moarte. Prin raportare la întregul cosmos știut și neștiut, omul are în lume un rol superior unic și o chemare supranaturală. Aceasta implică pentru fiecare om un sentiment de puternică bucurie în Hristos, Domnul nostru, cel născut din Sfânta Fecioară Maria, dar și o imensă responsabilitate.

Acestei bucurii negărate, acestei misiuni în univers și acestei mari responsabilități îi corespunde cultura creștină. Dezbatere despre om, existență, natură, viață, cosmos, istorie, societate, mântuire, spiritualizare din cuprinsul culturii creștine sunt atât de vaste și de profunde încât nu ne putem referi la ele decât cu sfială, cu smerenie profundă.

Un fapt este sigur. Cultura creștină e o cultură a vieții. Este o cultură fundamental optimistă. E o cultură a frumuseții spirituale. De aceea vorbim de o estetică a Ortodoxiei. Umanismul creștin, strâns legat de revelația naturală și de Revelația Supranaturală, este mai presus de toate încercările ivite în istorie de a explica omul, valoarea și marea sa demnitate.

Dimensiunea creștină fundamentală explică starea specifică a culturii române. Este o cultură a vieții. E o cultură hristocentrică. Este o cultură de mare originalitate, cu o puternică vocație metafizică, cu o dimensiune spirituală definitorie. Și cultura europeană, în care ne înscrim, are un caracter dominant și fundamental creștin. Credința creștină, cultura creștină, valorile creștine, idealul de viață creștin au dat continentului nostru tot ceea ce are el mai frumos, mai specific, mai valoros.

(Continuare în pag. 8)

● **Un exilat cu țara-n suflet** de prof.univ.dr. Ion Dodu Bălan

Pagina 3

● **În scâpărări de stea, colinda....**

● **Poezii** de Octavian Goga, Otilia Cazimir, Vasile Voiculescu

● **„Colinde, colinde, sosiră colindele” ...** de prof.univ.dr. Carmen Stoianov

Pagina 8

Festivitatea înmânării diplomelor pentru burse de merit la Facultatea de Sociologie-Psihologie

Prof.univ.dr. Mihaela MINULESCU
Decanul facultății

În acordurile imnului universitar « *Gaudeamus* », Facultatea de Sociologie - Psihologie și-a onorat cei mai buni studenți ai săi.

Consiliul Fundației *România de Mâine* și Senatul Universității *Spiru Haret* au acordat, în urma rezultatelor foarte bune obținute la învățătură, un număr relevant de Diplome pentru burse de merit. Este o sărbătoare a spiritului această ceremonie care certifică faptul că pregătirea de excelență oferită studenților de către profesorii facultății și cadrul de dezvoltare și optimizare personală oferit de Universitate dau roade. Un număr de 16 studenți au promovat anul universitar 2003-2004, cu media generală peste 9,50 și un număr de 30 de studenți au promovat

cu o medie generală peste 9,00. Fundația și Universitatea le oferă burse de merit care reprezintă pentru cei din prima categorie echivalentul în lei a 266 dolari (rata a II-a și rata a III-a din taxă), iar pentru cei din a doua categorie, echivalentul în lei a 133 dolari (rata a II-a din taxă). Este un semn de încurajare și de mulțumire pentru eforturile lor de pregătire, știut fiind că marea majoritate, în afara condiției de student, își continuă și viața profesională, lucrând în diferite domenii.

Aceste rezultate nu pot decât să dea un semn foarte pozitiv asupra faptului că strădaniile noastre de perfecționare și a face mai completă și mai complexă oferta de studiu, li s-a răspuns prin strădania studenților noștri de a excela. Acest număr

relativ mare de studenți care s-au pregătit intens, în condițiile creșterii gradului de exigență și a accentului pus pe calitate, certifică interesul pentru studiu aprofundat și motivația pentru a ști și a realiza, pentru că aceste date nu reflectă doar un răspuns la examen, reflectă participarea la cercetări, la activitățile practice și de laborator, la evaluările efectuate pe parcursul semestrelor care, toate împreună, au făcut posibil acest rezultat foarte bun. Este tot mai evident faptul că, în măsura în care facultatea noastră și Universitatea *Spiru Haret* s-au dezvoltat, fiind în prezent dintre cele mai performante în competiția ofertelor de pregătire academică, în aceeași măsură s-a continuat tradiția de a construi temeinic și în rândurile studenților noștri. Și aceștia, fiecare în parte, participă prin temeinicia efortului lor de pregătire.

Exigența și autoexigența asigură succesul la examenele universitare

Prof. univ. dr. Ioan GÂF-DEAC,
prorector, directorul Departamentului pentru
Învățământul la Distanță

Sesiunea din iarnă pentru studenții Universității Spiru Haret se arată la orizont, o dată cu trecerea în noul an calendaristic.

Este firesc, așadar, ca studenții și profesorii să se regăsească într-un proces de continuu efort pentru acumulare de cunoștințe și formare profesională de excepție. Cu atât mai mult, perioadele specifice din cursul anului universitar, precum sunt și examenele din sesiunea de iarnă, sunt caracterizate de preocuparea și atenția deosebită acordată organizării și conducerii optime, eficiente a activităților didactice corespunzătoare.

Lată de ce acum, când se apropie de încheiere prima parte a anului universitar curent, respectiv semestrul I, se cuvin câteva sublinieri care să reprezinte în conținut posibilă abordări pentru orientarea muncii studenților și cadrelor didactice în direcții practice menite să asigure succesul scontat în procesul de instruire.

Studenții ID beneficiază de asistența specifică direcționată, în esență, pe facilitarea învățării individuale, fiind protejat sau stimulat efortul propriu al celui aflat „la distanță” față de facultate, respectiv față de profesorii săi, dar care, mizând pe angajament personal accentuat „în lupta cu cartea”, atinge nivelurile cerute ale cunoașterii prin învățare.

Deschiderea oficială a anului universitar în luna octombrie a.c. și mai apoi întâlnirile de lucru desfășurate cu studenții din fiecare centru teritorial ID au constituit prilejuri de asistență metodică, tutorială concretă din partea cadrelor didactice de la facultăți (specializări) și de la nivel de universitate.

Alte două importante întâlniri s-au derulat în lunile octombrie și noiembrie a.c. cu directorii Centrelor teritoriale ID și secretariile aferente, când s-au concretizat măsuri de perfecționare a fluxului de comunicare interactivă, s-au reglementat cerințele de dotări ale Centrelor ID și de asigurare cu resurse alternative de studiu (programe analitice, note de curs, sinteze, manuale, consultații, emisiuni didactice tv ș.a.).

Tot în luna noiembrie a.c. a avut loc întâlnirea metodică de lucru cu conducerea facultăților (specializărilor) și a tuturor cadrelor didactice aferente programelor anilor I, II și III, ocazie cu care s-au dezbătut și stabilit măsuri de perfecționare și modernizare a examinării studenților de la toate formele de studiu. Au fost formulate propuneri deosebit de prețioase privind trecerea la examinare,

folosind teste-grilă și implicarea mai accentuată a tehnologiilor informaționale în procesul de instruire de ansamblu.

Biroul Senatului Universității Spiru Haret a emis, la începutul lunii decembrie a.c., un set semnificativ de precizări cu privire la desfășurarea sesiunii de examene de iarnă în anul universitar 2004-2005. Este de remarcat faptul că răspunsul la aceste cerințe nu s-a lăsat așteptat. Aproape toate cadrele didactice de la toate facultățile (specializările) aferente tuturor formelor de studiu (ZI, FR și ID) au elaborat deja listele cu temele de examinare, în conformitate cu programele analitice aprobate în consiliile profesionale la începutul anului universitar curent.

În baza prevederilor art. 27 din Regulamentul privind activitatea profesională a studenților, lista subiectelor (întrebărilor) pentru fiecare examen se comunică studenților prin afișarea la avizierul virtual al facultății, cu cel puțin 20 de zile înainte de data începerii sesiunii de examene.

În același context, cu un profesionalism și efort de excepție, fiecare cadru didactic universitar, titular de disciplină, a întocmit un portofoliu de întrebări și răspunsuri care preced operațiunea de formulare a testelor pentru examinare.

Se cuvine remarcată acțiunea concertată a Departamentului pentru Învățământul la Distanță, a Departamentului Informatic și, prin excepție, a Conducerii Centrului ID Deva, prin persoana directorului acestuia, mat. ec. Ioan Manea, care împreună cu profesorii și conducerea facultăților au preluat materialul didactic de examinare spre a fi introdus în programul soft „Exam-Pro View”, ca ajutor prețios în munca de evaluare pe baze obiective a nivelului de cunoștințe acumulate de către studenți.

Ceea ce se remarcă acum ca nouă este faptul că multivalența formulor de examinare a devenit o realitate. Se cunoaște îndeobște faptul că tinerii studenți s-au născut în perioada istorică a științei comunicării fără limite, Internetul, respectiv calculatorul fiind deja parte a vieții curente a fiecăruia. Nu este exclusă nici o procedură, manieră sau formulă de evaluare-examinare chiar de natură clasică (oral, scris, practic ș.a.), însă este o certitudine faptul că dacă sunt ignorate sistemele computerizate s-ar putea produce o gravă și ireparabilă eroare metodică și didactică.

Sunt, deci, justificate efortul și abnegația de înaltă factură, demonstrate de cadrele didactice, care au formulat, în mod specific, temele de examene și întrebările aferente destinate spre soful de examinare cu ajutorul calculatoarelor. De altfel, chiar hotărârea Biroului Senatului Universității Spiru Haret prevede faptul că evaluarea (examinarea) cunoștințelor la diferitele discipline se realizează potrivit opțiunii studenților în diferite modalități precum: a) test-grilă on-line, pe calculator; b) test-grilă scris, pe suport de hârtie, sau c) oral (pentru unele discipline de la specializări cu forma de învățământ la zi).

Desigur, opțiunea în sine este legată de faptul că, în această etapă, un student sau altul să nu fi avut posibilitatea de a fi pregătit chiar minimal pentru utilizarea unui calculator. Însă nimic din această situație nu poate fi generalizat sau perpetuat în necunoaștere. Avem convingerea că fiecare student în parte are voința și înțelege necesitatea stringentă a dobândirii de cunoștințe proprii minime în domeniul folosirii calculatoarelor.

Este de notorietate faptul că la fiecare specializare (facultate), în planul de învățământ sunt prevăzute discipline obligatorii precum Informatică, Informatică de gestiune, Birotică ș.a., care reprezintă un aport didactic în sprijinul tezei că tehnologiile informaționale joacă un rol excepțional în știință și cunoaștere.

Acum este important ca, în continuare, fiecare cadru didactic să manifeste preocupare în privința asigurării calității formulor de examinare, a cuprinderii întregului volum de cunoștințe și a obiectivității evaluării studenților.

Fiecare Centru ID este dotat cu calculator, telefon, fax, imprimantă, aparate de tip video-televizor, iar dotarea cu modul de calcul electronic continuă. Va fi posibilă o comunicare operativă, eficientă între profesori și cei ce sunt examinați. Calculatorul devine astfel, în mâinile cadrelor didactice, un instrument vital, de vizualizare și sprijin pentru conexiuni în timp real cu studenții aflați la distanță.

În cazul folosirii testelor-grilă pe suport de hârtie, sunt asigurate condițiile de multiplicare în timp real a testelor, respectiv a întrebărilor de examene chiar la Centrele teritoriale ID sub asistența, de la distanță (de la sediul facultății), acordată procesului de evaluare-examinare de către cadrele didactice titulare de discipline.

Managementul didactic performant, dublat de profesionalism și spirit didactic exigent devine cheia succeselor în sesiunea de examene din iarnă.

Neîndoelnic că aceste succese nu se vor lăsa așteptate, potrivit tradiției de la Universitatea Spiru Haret și, deopotrivă, conștiinței și spiritului de înalt angajament, dovedite de studenți și cadre didactice în procesul de învățământ.

Precizări cu privire la desfășurarea sesiunii de examene de iarnă, anul universitar 2004-2005

- Potrivit structurii anului de învățământ 2004-2005, aprobată de Senatul Universității Spiru Haret, sesiunea de examene de iarnă se desfășoară astfel:
 - în perioada 24 ianuarie 2005 - 13 februarie 2005, pentru studenții de la formele de învățământ de zi și cu frecvență redusă - la sediul facultăților;
 - în perioada 24 ianuarie 2005 - 25 martie 2005, pentru studenții de la forma de învățământ la distanță, de regulă sâmbăta și duminica, la sediile Centrelor ID;
- În conformitate cu prevederea art. 27 din Regulamentul privind activitatea profesională a studenților, lista subiectelor (întrebărilor) pentru fiecare examen se comunică studenților prin afișarea la avizierul virtual al facultății, cu cel puțin 20 de zile înainte de data începerii sesiunii de examene;
- Evaluarea (examinarea) cunoștințelor studenților la diferitele discipline se realizează în următoarele modalități, potrivit opțiunii studenților:
 - a) test grilă on-line, pe calculator;
 - b) test grilă scris, pe suport de hârtie;
 - c) oral (pentru unele discipline de la specializări cu forma de învățământ de zi);
- Până pe data de 10 ianuarie 2005, fiecare student va comunica facultății sau Centrului ID, la care este arondat, opțiunea pentru modalitatea de evaluare pe care o preferă (a sau b), pentru fiecare disciplină;
- Programarea examenelor pe discipline, zile, ore și loc de desfășurare se comunică studenților pe Internet și prin afișare la sediul facultăților și Centrelor ID, până la data de 20 ianuarie 2005.

Biroul Senatului Universității Spiru Haret

Milenium III.
Spiru Haret

UNIVERSITATEA SPIRU HARET Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

Programul pentru formarea continuă a personalului de conducere, îndrumare și control din învățământul preuniversitar, finalizat cu CERTIFICATUL DE COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ

Programul se adresează cadrelor didactice interesate de pregătire și perfecționare în domeniul managementului educației și învățământului.

Programul este structurat pe trei module - Management educațional, Comunicare și curriculum, Tehnologii informaționale computerizate.

Programul are o durată de 280 de ore (90 de credite transferabile); se desfășoară la sfârșit de săptămână: vineri între orele 16-20; sâmbăta și duminica între orele 9-19, în perioada ianuarie-aprilie 2005.

CERTIFICATUL DE COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ permite confirmarea pe post sau participarea absolvenților la concursurile pentru ocuparea posturilor de conducere, îndrumare și control din învățământul preuniversitar.

Informații suplimentare la tel.: 021 314 00 75/76/77, int. 149; tel./fax 021 312 15 38; e-mail: ushdppd@spiruharet.ro.

Înscrierile la program se fac la sediul Universității Spiru Haret din str. Ion Ghica nr. 13, et. 5, camera 511, zilnic între orele 9-16.

Balul „bobocilor”

O dată cu venirea Sfințelor Sărbători de Crăciun și înainte de vacanța de iarnă a avut loc la Clubul Universității Spiru Haret din B-dul Metalurgiei nr. 87 Balul „bobocilor” de la Facultatea de Finanțe și Bănci, bal în organizarea căruia s-au implicat cu dragoste domnul lect. univ. dr. Eduard Ionescu, doamna prep. univ. Marinela Geamănu și studențele Maria Mădălina Floroiu și Elena Nicolae.

Balul „bobocilor” a debutat cu organizarea concursului de miss și mister la care au participat, evident, studențele și studenții din anul I al Facultății de Finanțe și Bănci, juriul fiind format din conducerea facultății: președinte - domnul decan Gheorghe Pistol; membrii - prodecan doamna Mariana Balu, secretar științific, doamna Mariana Cioponea, miss și mister ai anului I, promoția 2003-2004.

Concurenții au început prin a se prezenta, făcându-și fiecare o scurtă caracterizare, urmând ca apoi să apară în fața juriului într-o ținută în care se simt bine și își pot pune mai bine în valoare talentul. Astfel, am avut ocazia să învățăm un banc bun sau să cântăm împreună cu concurenții. De asemenea, am putut dansa împreună cu concurenții pe mai multe ritmuri muzicale. La proba „surpriză”,

aceștia, neștiind ce le-au pregătit organizatorii, au oferit posibilitatea de a se afla dacă fetele știu să facă nod la cravată și cum și-ar mărturisii băieții dragostea, folosindu-se, în declarație, de numele unui fruct. Concursul s-a încheiat într-o atmosferă caldă pe un ritm de vals.

În finalul concursului au fost acordate 5 premii:

- premiul I (miss și mister): Raluca Vaieș și Ionuț Alin Pașcanu;
- premiul II: Cătălina Căpățână și Ionuț Marius Avram;
- premiul III: Diana Tudoran și Alexandru Dobrescu;
- premiul de popularitate: Simona Dumitrescu și Mihai Butnaru;
- mențiuni: Mihaela Mihaș și Daniel Mănăstire

Se cuvine să menționez faptul că înaintea începerii concursului am fost onorați de prezența domnului prorector, prof. univ. dr. Constantin Mecu.

După finalul concursului, distracția a continuat și invitații au avut parte de muzică bună.

Închei, nu înainte de a vă promite că, la anul, vom pregăti și mai multe surprize, dar, până atunci, să auzim numai de bine.

Prep. univ. Marinela GEAMĂNU

Arheologia în România

Reuniune aniversară la Academie

Acest eveniment de anvergură națională a fost marcat cu fast științific, așa cum se cuvine, printr-un simpozion organizat de Academia Română desfășurat în Aula prestigiosului for. Într-un asemenea cadru elevat, acad. Eugen Simion, președintele Academiei Române, acad. Dan Berindei, președintele Secției de Științe Istoric și Arheologice, prof. univ. dr. Alexandru Suceveanu, prof. univ. dr. Alexandru Vulpe - membru corespondent al Academiei Române, directorul Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” și dr. Nona Palincea au evocat momente semnificative din istoria arheologiei românești, a cărei vocații de cercetare n-a putut fi pusă în umbră de vicisitudinile vremurilor, de umilitoarea și aproape permanentă lipsă a fondurilor care n-a reușit să-i afecteze nicicum imaginea, prestigiu.

În această ambianță aniversară au fost remarcate onorabilele vârste împlinite de Muzeul de Științe Naturale și Antichități - 170 de ani - de la înființare -, precum și 140 de ani de la semnarea de către Alexandru Ioan Cuza a Decretului de organizare a Muzeului Național de Antichități și începerea, în urmă cu 50 de ani, a cercetărilor arheologice sistematice în cetatea getică de la Popești (Argeș).

Cu toate că Muzeul Național de Antichități a fost înființat în anul 1864, documente relevante atestă că, totuși, acesta este de fapt cu trei decenii mai vechi. Încă din 1834, domnitorul Alexandru Ghica, îndemnat de fratele său,

marele vornic Mihai Ghica, a întemeiat, la Școala Națională din București (Colegiul Sf. Sava), un muzeu național în care colecțiile de antichități reprezentau o secție principală. În 1841, pieselor de valoare din colecțiile muzeului li s-au adăugat cele ale celebrului tezaur de la Pietroasa (Cloșca cu pui de aur), iar mai târziu donația generalului Mavros. În

directoratul lui Pârvan este o continuare firească, dar și o amplificare considerabilă a activității inițiate de Tocilescu. Activitatea de teren este extinsă prin săpături de mari proporții la Ulmetum și apoi în 1914 la Histria. Tot atunci se întemeiază unele muzee locale la șantierelor principale din Dobrogea. În 1919, sunt reluate săpăturile de la Histria și din alte centre ale Dobrogei. Muzeul Național de Antichități este, sistematic,

finanțară destinată deschiderii unor situri sau conservării celor aflate în cercetare și care ridică mari obstacole în eforturile de adaptare la cerințele arheologiei mondiale.

În așteptarea unor asemenea resurse financiare, arheologii continuă să urmărească publicațiile care le primesc din Occident, făcând proiecte pentru deschiderea și în țara noastră a unor șantiere model, în colaborare chiar cu parteneri străini, pentru dezvoltarea și modernizarea cercetării de teren, pentru aprofundarea investigațiilor realizate până acum, pentru a se obține noi concluzii și dovezi arheologice care să ateste vechimea și identitatea noastră culturală.

O relevantă expoziție amenajată în sala de expoziții a Bibliotecii Academiei Române pune în evidență, cu ajutorul unor panouri expresive, șantiere arheologice, oameni și preocupări din 1864 până în 1956 (anul de naștere al Institutului) și apoi până în zilele noastre. Imaginile acestea grăitoare sunt întregite și de punerea în valoare a vechilor colecții ale muzeului, redescoperind adevărul că Muzeul Național de Antichități a luat naștere tocmai datorită generozității unor celebri colecționari care au făcut valoroase donații precum generalul Mavros, Scarlat Rosetti, Mihail Kogălniceanu, Dimitrie Sturdza, Duiliu Zamfirescu ș.a. Grație acestor donații, iubitorii de antichități pot admira ceramică românească, grecească și obiecte egiptene de cult.

Este un altfel de omagiu adus aniversării celor 170 de ani a arheologiei din România.

170 de ani de la înființarea Muzeului de Științe Naturale și Antichități

ultimul sfert al secolului al XIX-lea (1886), patrimoniul muzeului s-a îmbogățit cu colecția Masfeld Bullner, compusă din unelte și arme de silex din epoca neolitică din Danemarca. Legea de organizare a Muzeului Național de Antichități și Legea pentru conservarea și cercetarea monumentelor antice din 1883, amândouă inspirate dacă nu chiar redactate de Grigore Tocilescu, au fost cele mai riguroase legi românești în acest domeniu. În 1909, este înființată Comisia Monumentelor Istoric. Așa cum se știe, după moartea lui Tocilescu a fost numit director al muzeului prof. G. Murnu de la Universitatea din București. Acesta a inițiat o serie de cercetări de teren, reluând săpăturile de la Adamclisi. Apoi, acestuia i-a succedat tânărul Vasile Pârvan, la sfârșitul anului 1910. Perioada

transformat într-un autentic institut arheologic al României. Urmașul lui Pârvan la direcția muzeului a fost prof. Ion Andrieșescu (1927-1935), care, din păcate, nu a putut obține sprijinul necesar pentru a continua linia ascendentă a activității științifice a muzeului. Treptat, cercetările de teren au fost reduse ca număr și intensitate.

În anul 1956, se creează Institutul de Arheologie, Muzeul Național de Antichități funcționând, la început, ca o secție specială, iar apoi ca unitate anexă a Institutului.

După revoluție, Institutul și-a continuat activitatea, inițind o serie de investigații științifice de teren, precum și valoroase lucrări de cercetări, marea problemă a arheologiei contemporane rămânând însă insuficientă susținere

LIMBA ROMÂNĂ LITERARĂ ÎN ZILELE NOASTRE (I)

Lector univ. dr. Valeriu MARINESCU
Prodecanul Facultății de Limba și Literatură Română

Ceea ce caracterizează limba română literară din zilele noastre este preocuparea pentru consolidarea și pentru răspândirea unei variante culte și unitare. Unitatea este asigurată de existența normelor și presupune un anumit grad de instrucție și de conștientizare a activității de comunicare lingvistică. Prof. univ. dr. Valeria Guțu-Romalo, în cartea intitulată *Corectitudine și greșelă*, distinge, în tabloul lingvistic al societății românești de astăzi, mai multe categorii de vorbitori, din punctul de vedere al raportului cu limba literară:

– cei care cunosc această modalitate de expresie, dar stăpânesc totodată și o variantă dialectală, fiind capabili să recurgă la oricare dintre ele, atunci când condițiile concrete de comunicare cer acest lucru;

– cei a căror competență lingvistică ține de o variantă locală, dar care admit coexistența, în societate, a unui mod de exprimare diferit, mai general și mai oficial;

– cei pentru care varianta literară reprezintă unica modalitate de expresie, deși competența lor lingvistică include și elemente lingvistice neliterare (dialectale, argotice etc.).

Cu toate că limba, văzută din perspectivă istorică, apare ca element de stabilitate în viața unui popor, ea se dovedește a fi un organism viu, care cunoaște variația și schimbarea. Pentru ca aceste variații și schimbări să fie pozitive, este extrem de necesară educația lingvistică permanentă. Elementara cultură lingvistică, indispensabilă oricărui vorbitor cu pretenții de intelectual (și, în zilele noastre, cei care au aceste pretenții sunt din ce în ce mai mulți), ar trebui să se formeze în gimnaziu și în liceu. Din păcate, constatăm că vocabularul elevilor, al studenților, al tinerilor în general este foarte sărac; de asemenea, observăm că numeroase personalități – VIP-uri prezente în România – dovedesc o exprimare adesea greoaie (s-a vorbit, de pildă, despre „limba de lemn” a unor politicieni), deci, cultivarea limbii naționale înregistrează, în zilele noastre, un proces de continuă și de îngrijorătoare degradare. La această degradare contribuie și cele mai multe posturi de radio și de televiziune, întrucât în majoritatea emisiunilor, observăm cu ușurință greșeli de rostire, greșeli de vocabular, de morfologie, de sintaxă, iar, în cazul televiziunii, și normele ortografice sunt, de multe ori, încălcate (această problemă a fost tratată într-un articol special publicat în *Opinia națională*). Greșeli de exprimare – este adevărat – s-au făcut întotdeauna în mass-media. Însă astăzi, radioul și televiziunea, prin forța frecvenței și a accesibilității, au devenit și modele de exprimare. Este o realitate faptul

că persoana care apare – cum se spune – „pe sticlă”, pe micul ecran are un mare impact asupra telespectatorilor, devine un model; ființa umană, în goana ei către desăvârșire, către perfecțiune, își alege modele și le imită. Pentru unii vorbitori de limba română, modele pot fi vedetele de televiziune. Dar aceste vedete pronunță „prevéderi, călúgăriță, dóctoriță, butélie.” Iată și alte „perle”: „lebețe”, „cea mai superbă televiziune”, „ce părere aveți vis-à-vis de problema...”; „membre ai asociației...”; „eu dimineața îmi place să mă trezesc” etc. Înțelegem acum mai

Să vorbim, să scriem corect românește

bine de ce nu se poate admite ca un om de televiziune – fie el realizator, comentator, prezentator – să facă greșeli de exprimare. Vina o poartă, în realitate, postul de radio sau de televiziune care, la angajare, nu testează cunoștințele de limba română ale aspiranților (în schimb, se pune mare preț pe cunoașterea limbii engleze!). În afara acestui test – extrem de util – ce s-ar conveni susținut la angajare, cei care lucrează în mass-media ar trebui să urmeze, periodic, niște cursuri de limba română, ținute de specialiști, și apoi să dea un examen la limba română.

Pe de altă parte, când auzi vorbindu-se, prețios, despre „schimbarea look-ului”, despre „trend-ul din modă”, despre „locația” unei anumite emisiuni (cu sensul de „loc de filmare”), despre „casting”, despre „înnouări accentuate și averse de ploaie”, când telespectatorii sau radioascultătorii sunt invitați să participe la un „chat”, când pe micul ecran este anunțat un „thriller”, ajungi să-ți însușești aceste neologisme și, după formula lui Ion Creangă, să-ți „corchezești” graiul strămoșesc, astfel încât să nu te mai înțeleagă nimeni. Este drept că neologismele au jucat și joacă un rol extrem de important în îmbogățirea vocabularului românesc, însă, adesea, ele sunt folosite aberant – de tineri mai ales („OK”, „cool”, „job” etc.) –, uitându-se că, așa cum de multe ori a atras atenția prof. univ. dr. Theodor Hristea, folosirea neologismelor constituie principala

sursă a greșelilor de limbă. Să sperăm că recenta adoptare a Legii limbii române va duce la diminuarea greșelilor de exprimare.

Vinovat pentru degradarea limbii române este și învățământul preuniversitar de după 1989, care, după afirmația prof. Hristea, „nu contribuie suficient nici măcar la constituirea culturii generale, cu atât mai puțin la formarea culturii lingvistice.” În zilele noastre, în școală, elevilor li se prezintă scheme abstracte, uscate privind anumite chestiuni de morfologie, de sintaxă, însă, din păcate, nu se dă atenția cuvenită unor importante compartimente ale limbii: vocabularul și frazeologia – adevărate expresii ale culturii și ale civilizației. Încă de pe băncile școlii, ar trebui – de pildă – să li se explice elevilor că formule precum *O zi bună!*, *Crăciun fericit!*, *Paște fericit!* Sună rău în gura unui român. Românul spune *Bună ziua!* sau *Ziua bună!*, dar nu *O zi bună!*; românul spune *La mulți ani!*, *Sărbătorile cu bine!* Dar nu *Crăciun fericit!* Sau *Paște fericit!*

A cunoaște bine limba română este o datorie patriotică și presupune, pe de o parte, a te exprima corect, iar, pe de altă parte, a avea un vocabular cât mai bogat, cât mai variat, oglindind cunoștințele acumulate în diverse domenii de activitate. Greșelile lingvistice se fac dintr-o insuficiență cunoaștere a normelor limbii române literare, din incultură, din lipsă de spirit autocritic, din inerție (se adoptă atitudinea lui mammar, personaj al schiței *D-I Goe...*, de Ion Luca Caragiale: „... ziceți voi cum știți, eu zic cum am apucat...”). În sprijinul acțiunii de cultivare a limbii, a exprimării, se înscriu numeroase studii de specialitate, cărți, cele mai importante lucrări normative fiind *Dicționarul ortografic, ortopic și morfologic al limbii române* și *Îndreptarul ortografic, ortopic și de punctuație* (ediția a V-a), datorate Institutului de Lingvistică al Academiei Române.

Cu anul 1990, începe o perioadă de schimbare, de modificări frapante ale lexicului, dar și de modificări stilistice, privind raporturile dintre variantele limbii. În aceste condiții, cu toți trebuie să veghem la cultivarea limbii naționale. Trebuie să vorbim frumos, așa cum ne îndeamnă Shakespeare, dar trebuie să vorbim și corect, întrucât, după cum just arată Voltaire, nimeni nu este scutit să vorbească bine limba lui maternă. Limba națională, alcătuită și șlefuită de-a lungul veacurilor, intrată din nevoile, din durerile și din bucuriile poporului, reprezintă cea mai sfântă moștenire. „Trăiască frumoasa și cuminte limba românească! Fie în vece păstrată cu sfințenie această scumpă carte de boierie a unui neam, călit în focul atâtor încercări de pierzanie!” (Ion Luca Caragiale).

La Muzeul Național Tehnic

Într-o lume marcată puternic de pregătirile febrile pentru sărbătorirea în bună credință creștinească a Sfântului Crăciun și a Anului Nou, încercat cu mari speranțe pentru noi, români, o invitație la o expoziție poate părea de-a dreptul inoportună, dacă nu chiar desuetă. Totuși, fiind vorba despre șansa de a pătrunde în universul mirific al Bucureștilor de altădată este tentant și nu merită a fi ratată niciunul.

Așadar, pășim în expoziția amenajată la Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”. Str. Candiano Popescu nr.2, Sector 4 (Parcul Carol), copleșiți de amintiri de tot felul, în ambianța creată de sunetul și lumina menite să evoce cât mai sugestiv imagini ale Bucureștiului de altădată, depășind limitele aceluia cadru expozițional cu care am fost obișnuiți.

Invitații pentru studenți

La Muzeul Costumelor Populare

Spațiu de sinteză a culturii și civilizației populare tradiționale, Muzeul Costumelor Populare din România, inaugurat nu de mult, reprezintă o instituție publică ce îmbogățește rețeaua muzeală etnografică din țara noastră, contribuind la menținerea vie a ideii conștiinței identității naționale culturale.

Beneficiind de un sediu pe măsura generoasei destinații în strada Izvor nr. 2-4, sectorul 5, Muzeul Costumelor Populare oferă vizitatorilor șansa de a cunoaște și admira sute de costume populare, donate statului român de către cunoscutul artist plastic care este doamna Marghiolița Constantinescu – Rogoian, care acoperă aproape toate zonele etnografice din România, exprimând tot atâtea mărturii peste veacuri ale unor calități incontestabile de creativitate și originalitate ale poporului român. Aceste calități le conferă virtuțile celor mai spectaculoase probe de artă populară în arealele etnografice europene, constituind, în același timp, un valoros

capital cultural cu care România se înscrie în tezaurul cultural la egală importanță cu marile muzee etnografice europene.

Pilduitoare pentru întreg sistemul instituțiilor culturale din țara noastră sunt eforturile depuse de un strălucit corp de specialiști care s-au străduit să expună sute de costume în ceea ce înseamnă un discurs muzeal coerent, transmite prin toate mijloacele specifice limbajului muzeal, un mesaj clar pentru generațiile de azi și de mâine.

Dar pentru salvarea și păstrarea autenticității artei populare românești, tezaur al unei spiritualități de excepție nici un efort nu poate fi prea mare. Și noul muzeu demonstrează acest adevăr atât prin colecții, cât și prin sistemul de expunere, dovedind că reprezintă un potențial major pentru a deveni realmente o atracție culturală irezistibilă pe care o oferă Bucureștilor, un muzeu deplin integrat exigențelor secolului XXI.

Începutul secolului XX, motocicletă „Buchet”, cu ataș din împletitură de răchită fabricată în anul 1920, automobilul de epocă „Olds Patent”, fabricat în anul 1898, masivul cilindru de la moara Assan, după cum se știe, prima moară cu abur din România (1853), celebrele lămpi cu arc electric care au luminat Teatrul Național din București începând cu anul 1885, primele tipuri de telefoane folosite în țara noastră, fabricate de firmele Siemens & Halske și Teirich & Leopolder (1882) ș.a. Ne despărțim cu greu de aceste obiecte originale, care ne-au ajutat să rememorăm istoria Bucureștiului de altădată și nu ne putem închipui cât de săracă ar putea fi fără ele imaginea Bucureștiului de astăzi.

Adela DEAC

• Permanențe românești • Permanențe românești • Permanențe românești

Prin însemnările publicate în numărul precedent al revistei *Opinia națională* formulam invitația de a-l aduce acasă, în sufletele noastre, pe poetul Ștefan Baciu, născut la Brașov la 29 octombrie 1918, ca fiu al profesorului de germană Ioan Baciu și al soției sale Elisabeta-Maria. Numele întreg al viitorului poet era Aurel Ștefan Baciu. Cu acest nume va figura din 1924 în cataloagele școlii primare „Andrei Mureșanu” și din 1928 în cele ale liceului „Andrei Șaguna” unde învățaseră, cel puțin un an, poezii Octavian Goga, Aron Cotruș și Lucian Blaga și unde va fi, până în 1937, coleg cu istoricul Andrei Oțetea, cu filosoful D.D. Roșca și cu dirijorul Mihai Brediceanu.

Liceul „A. Șaguna” era o școală românească de elită și Brașovul o veche și strălucită cetate a culturii naționale, începând cu înțelegerea școlii din Schei.

Despre anii de liceu, Ștefan Baciu va mărturisii într-un interviu acordat lui Andrei Brânduș în *Noua Gazetă Transilvană*: „Epoca aceea extrem de vie este o epocă extrem de rodnică și de frumoasă din viața mea de elev al liceului „A.Șaguna”, de la Brașov, „șagunist”, cum se spunea, și-mi aduc aminte de profesorii, de colegii mei de clasă”. A avut profesori eminenți, viitoare personalități ale culturii românești, Emil Cioran, de logică și filosofie, Octav Șuluțiu, de franceză, Fabiu Sanjoanu, de botanică și geografie, Daniel Ganea, de română și Ion Baciu care – mărturisise poetul – mi-a fost nu numai tată și maestru, ci și profesor de limba germană. În toamna anului 1937 se înscrie la Facultatea de Drept din București pe care o termină în 1941. În paralel, urmează și cursurile Facultății de Litere și Filosofie, remarcându-se îndeosebi la cursul de Estetică susținut de Tudor Vianu. În anii studenției a colaborat la numeroase ziare și reviste. La 27 de ani, în 1945, se căsătorește cu profesoara de limba spaniolă Mira Elena Simian, împreună cu care va pleca, în anul următor, în misiune diplomatică la Berna. În 1948 demisionează din postul respectiv, din motive politice, și cere, împreună cu soția, azil politic în Elveția. Între 1949 și 1962 se află în mai multe țări din America de Sud și Centrală, unde, îndurând grele privațiuni ale sărăciei, își afirmă complexa sa personalitate, bazată pe un talent remarcabil, de o certă originalitate, pe o solidă cultură și cunoașterea perfectă a mai multor limbi. Cum am văzut, a debutat precoce cu mai multe poezii și s-a afirmat ca poet, pe trei continente, până la sfârșitul vieții, survenit la 6 ianuarie 1993. Va fi înmormântat la 13 ianuarie în orașul

Honolulu, la a cărui Universitate a predat limba și literatura spaniolă și limba și literatura portugheză. La Honolulu a întemeiat revista *Mele*. A trăit printre străini suferind ca și Inochentie Micu-Clain, Bălcescu și atâția alții, de boala, tipic românească, dorul de țară și a murit printre străini lăsând numeroase volume.

Ștefan Baciu a surprins atât prin debutul său precoce, la 16 ani, ca al lui Eminescu, Goga, Blaga, Arghezi, cât și prin maturitatea sa. A debutat în martie 1933 cu poezia *Eu*, în revista bucureșteană *Răboj*, pe care o edita un grup de tineri. Poezia impunea un poet care nu era influențat de gloria literară a lui Blaga, Arghezi, Bacovia, Ion Barbu, pe care-i cunoștea foarte bine, și nici de exemplele ardelenilor mai apropiați de generația sa: Mihai Beniuc, Emil Giurgiuca, V. Copilu Cheatră. Poezia de debut îl arăta mai orientat spre lirica lui Adrian Maniu, Vasile Voiculescu, B. Fundoianu, Ion Pillat: „Am alunecat în mine ca într-o cutie, / Tot graiul auriu dintr-o vară târzie. / Pe drumul uscat de soarele ca un chibrit / Am alergat și năzuim spre infinit. / Sunt nou, ca un mugur nedeschis. / Trec pe promenada vieții ca prin vis. / Arunc cu pietre după hoji de vorbe grele / Și apoi mă bat cu bice și niuele.”

La o lună de la debutul în *Răboj*, prestigioasa revistă germană *Klingsor* (Clopotul) (1924-1939), condusă de poetul Henrich Zillich, care publica și pe marii poeți români, de la Alecsandri și Eminescu la Bacovia, Minulescu, I. Pillat, Vlahuță, Goga, Șt.O.Iosif, Blaga, Cotruș, Arghezi, publică un debutant: Baciu. La 17 ani se produce debutul editorial al lui Ștefan Baciu cu volumul *Poemele poetului tânăr*, editat de Fundația pentru Literatură și Artă Regele Carol II și premiat de Comitetul pentru premiarea poezilor tineri. Receptarea volumului de către critică n-a fost uniformă. Unii au găsit premiarea o exagerare, alții i-au prevăzut autorului un viitor strălucit.

Viața a demonstrat că au exagerat și unii și alții. În peisajul vieții noastre literare, premiul și editarea volumului de debut la Editura Fundațiilor însemna o consacrare, de vreme ce, în anul premierii lui Baciu, din juriu făceau parte Mircea Vulcănescu – președinte – și ca membri: T. Vianu, M. Eliade, Perpessiciu, M. Sebastian, dr. Ion I. Cantacuzino și directorul Fundațiilor Regale, profesorul Al. Rosetti.

Privitor la acest moment decisiv din viața sa literară, Ștefan Baciu va reveni peste ani, în același interviu dat lui Andrei

Brânduș: „Îmi aduc aminte perfect, am sosit la București într-o seară și, cum nu aveam costum bun, am venit în uniformă, cu numărul 263, de la liceul Șaguna, pe braț. Dimineața devreme, primul meu gând a fost să mă duc la Fundații și cred că am ajuns pe la opt și jumătate, nouă fără un sfert, când nimeni, absolut nimeni, nu era încă acolo, și un om de serviciu, care mi-a deschis ușa, s-a uitat la mine cu mare mirare: un băiat cu uniformă de liceu bate la ușa Fundațiilor, dimineața, să vorbească cu domnul Rosetti (...). I-am arătat telegrama cu care venisem de la Brașov, mi-a deschis ușa (...) și am luat loc în sala

usuc pe mal lunecos și umed, șopărlă: / Să fac poeme în iarbă și în țărâna jilavă. // Cățiva prieteni vor aduce în loc de bomboane / Un sfat uzat, vor șede la masă, vor vorbi nesiliți, / Vor fi palizi de inteligență și de carte, ca niște lampioane, / Șaisprezece cicatrice, șaisprezece ani de tâmplă lipiți”.

Citatul, respectiv poezia *29 octombrie 1934*, este din volumul *Poemele poetului tânăr*; reeditat în volumul jubiliar *Al. Rosetti – după 50 de ani*, Honolulu, Hawaïi, 1985. Am amintit episodul debutului de la Fundații și pentru a omagia memoria cititorului cărții românești moderne, Al. Rosetti, care a acordat

Un exilat cu țara-n suflet

Prof. univ. dr. Ion Dodu BĂLAN

de așteptare (...) După ce am băut o cafea, a sosit Isaia Răcăciuni (administratorul Fundațiilor, n.n. – I.D.B.) care, când ma văzută în uniformă, s-a amuzat grozav. (...) Pe la ora 11 și jumătate a sosit profesorul Rosetti, care, când ma-a văzut, a zămbit, m-a îmbrățișat și i-a spus lui Răcăciuni să vină cu contractul. Răcăciuni a sosit cu un dosar și cu cinci hârtii de câte o mie de lei (...) Dreptul de autor era ceva de neînchipuit”. Am dat acest citat lung, socotindu-l util pentru luminarea debutului editorial al tânărului poet care-și cânta, în volumul premiat, cu o candoare impresionantă și certă originalitate, cei 16 ani: „Șaisprezece ani, șaisprezece stele, tot atâtea deziluzii, / Măine nu mai am voie să umblu hai-hui / Vom plânge după ani zece, când mâncam / Pepenii, când mă plimbam de mână cu porunca nimănu. // Șaisprezece ani, nici o lacrimă dulce ca o turtă / Fiecare cuvânt sobru, fiecare gest aritmetic calculat. / Nădragi lungi, învețeți cu aramă pe burtă / Și nici un copil de vecin neșesalat. // Nici o baie în pielea goală-sau la gărlă / Nici un gând la cărăbuși pușca la fata bolnavă; / Să mă

o atenție cu totul specială volumelor de debut din diverse domenii. Amintesc de Emil Cioran (1911-1995), *Pe culmile disperării*; Constantin Noica (1909-1987), *Mathesis sau bucuriile simple*; Dragoș Vrâncănu (1907-1977), *Cloșca cu puii de aur*, versuri; Simion Stolnicu (Al. I. Botez, 1905-1966), *Pod eleat – versuri*; Eugen Jebeleanu (1911-1991), *Înimi sub săbii*; Emil Botta (1911-1977), *Întunecatul April*; Maria Banuș, *Țara Feteilor*; Virgil Gheorghiu (1905-1977), *Marea vânătoare*; premiat în același an cu *Poemele poetului tânăr* de Ștefan Baciu.

Iar criticul brașovean talentat, cu o cultură temeinică și o probitate profesională impecabilă, Octav Șuluțiu (1909-1949), scria despre Șt. Baciu, V. Gheorghiu (1905-1977) și S. Stolnicu (1905-1956), în cronică sa din revista scriitorilor români din Ardeal și Banat, *Familia*, an II, iunie 1935, p. 96-97: „Virgil Gheorghiu a dat cel mai realist volum dintre cei trei. De la el ar trebui să învețe Ștefan Baciu tehnica metaforei, pentru a scăpa de abuzul de comparații. Și tot de la el să învețe și organicitatea imaginii”.

Căci Baciu face adesea imagini pentru imagini. „E prea virtuos, - cum spunea Șerban Cioculescu (1902-1988), - dar nu

sunt de partea lui că e numai virtuos. În precocitatea talentului său, Baciu promite să ajungă un poet mare (o spun fără nici o teamă de exagerare). Pentru că nu numai tehnic e poet, are și substanță pe care o exprimă. Sunt mai multe aspecte în poezia sa care trebuie reținute. Cel mai elementar e aspectul descriptiv. Poetul e un pastelist fin și original.

Al doilea e conștiința narcisică, ce spune despre starea și destinul său. Poetul se cunoaște pe sine, se cultivă și se iubeste. Al treilea aspect este vitalismul poetului. Poetul se bucură de viață. El trăiește din plin și un optimism robust îl animă; se implântă în viață și o privește cu sufletul său prin ferestrele tuturor simțurilor. E o înfățișare pleneră a vieții, care trebuie reținută”.

Cronicarul revistei *Convorbiri literare*, (an LXVIII, nr. 6-8 iunie-august, 1935 p.379), intitulat Stelian, mărturisește că a reținut numele lui Ștefan Baciu pentru un motiv dublu: vârsta și premiul obținut pentru că „este incontestabil, pe lângă un temperament și un talent poetic, precum este și în început de realizare. Acolo unde este mai sincer bate efegie proprie, 29 octombrie 1934 este cel mai puternic exemplu în acest sens. Și poetul se menține pe aceeași linie, în bună măsură și în *Vânătoare, Sat de pe Târnavă*.”

Foarte puțin critic literar și mai mult documentarist harnic, Barbu Lăzăreanu se dovedește capabil de un foarte reușit calambur în cronică din ziarul *Dimineața*, în care-l numește pe tânărul poet „bardul bărsan Baciu”, evident cu un vocabular plivit de prin *Miorița*, imputându-i, cam în cifrat, titlul pleonastic al volumului, dar recunoscând popularitatea poetului prezent în mai multe reviste din țară: „Aproape pretutindeni poezia baciului acestuia, admirabil răzimat în băta și pe infinit, a apărut nu numai deplin încheșată, dar și stoarsă de „prisosurille fluide” și înfățișată în asprime aromatică a cojii de brad”.

Un critic de la o revistă provincială, *Trivale*, apreciază versurile debutantului pentru „zbuiciumul interior al poetului”, dar socotește cu o exigență nedreaptă că „purtață de la Arghezi la Blaga, de la Maniu și Pillat la Crevedia și alții, forța creatoare a d-lui Baciu va trebui să iasă odată la țărnam deplină emancipată”. Dan Petrașincu, în *Viața literară*, afirma că „Poemele poetului tânăr sunt o surpriză deoarece d. Ștefan Baciu are un talent precoce”. Șerban Cioculescu în revista *Fundațiilor Regale*, nr. 9, din 1935, se arată cel mai reticent față de valoarea noului poet: „În

ceea ce ne privește – declară excesiv de exigentul critic – cu greu vom recunoaște domnului Ștefan Baciu altceva decât o neîndoieală virtuozitate”. Mult mai generos și mai drept se arată Mihail Sebastian (Iosif Hechter, 1907-1945), în revista *Rampa* afirmând că „Poemele poetului tânăr sunt profund simpatice prin simplitatea lor, prin tănăra lor melancolie, prin grația versului, prin inocenta lor gravitate, prin alternanța lor bucurie ingenuă și tristețe precoce”. În compendiu de *Istoria literaturii române...*, George Călinescu îl încadra pe Baciu în întreaga „pleiadă de poeți tineri”, precizând că „slăvește copilăria hoinară”. Aprecierile critice de la volumul de debut se pot extrapola, fără riscul de a greși, asupra întregii creații lirice a poetului Ștefan Baciu. Precocitatea poetului e unanim recunoscută, ca și cultura formată mai cu seamă prin intermediul celei germane, din care a tradus devreme, pe Rilke și Trakl. Receptivitatea la nou și înnoire în poezie, gustul estetic foarte rafinat au făcut din el un poet modern, care, în esență, a rămas egal cu sine însuși pe tot parcursul evoluției sale poetice. Clasicitatea formei se definește necentenit și se perfecționează, ca și modernitatea meru sportivă a conținutului prin care poetul voia să reflecteze realitatea cât mai diversă și mai bogată.

Talent solid cultivat, Ștefan Baciu a scris cu un țel bine definit, cum mărturisește în articolul *Pro domo*, răspunzând întrebării „de ce scrie atâtea, de ce publică atâtea – și totul la o vârstă atât de fragedă?”.

Răspunsul, aparent retoric, se integrează perfect în direcția artei cu finalitate, influențată de realitățile vieții. „Cum oare aș putea să nu scriu atâtea (și acest „atâtea”, mărturisesc că mi se pare uneori prea puțin!), când aici, în preajma mea, toate lucrurile și ființele îmi cer asta? Trecând pe stradă mă îmbie la poem colorile vitrinelor, gambaie trecătoarelor, fularul lor de mătase, câinii vagabonzi și lacrima unui copil; ieșind dincolo de oraș, îbururile, cartofii, prunii, brazdele, norii și pădurile nu cer decât să fie puse în versuri. Iar zbuiciumul vieții mele, dragostea, moartea, tristețea și bucuria, ce sunt oare toate aceste, dacă nu poezie în stare brută? E drept că e un meșteșug acesta al scrierii de vers sau de proză, dar așa cum meșterii fac din brazi mese și paturi, de ce poezii să nu facă din toate acestea poezia? Pentru mine personal, faptul de a nu scrie ar echivala o viață, fie cu o trădare, fie cu o neparticipare la viață”. (*Front literar*; seria II, an III, nr. 7-8, dec. 1938 – ian. 1939).

Lingvistica generală

știința de a transforma intuitivul în rațional

Prof. univ. dr. Zamfira MIHAIL,
Șefa Catedrei de Filologie,
Facultatea de Limba și Literatura Română

Considerațiile despre istoria lingvisticii într-o consultație de lingvistică generală sunt necesare pentru situarea în timp a principiilor teoretice pe care le-au avut în vedere savanții atunci când s-au referit la obiectul lor de studiu, limba. Trecerea în revistă a etapelor cercetărilor în acest domeniu relevă că a fost nevoie de un lung exercițiu de abstractizare și de precizare a conceptelor pentru ca să se ajungă la acea imperativă exigență „a unei teorii a descrierii lingvistice”, care nu fusese încă formulată explicit înainte de Saussure. Acesta a caracterizat lingvistica din epoca în care s-a format, a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ca „insuficientă în ceea ce privește *principiile și metodele* (subl.n)”, de aceea F. de Saussure a căutat „legile directoare care ar fi putut să orienteze gândirea prin acel haos”. „Limba este un sistem riguros și teoria trebuie să fie un sistem la fel de riguros ca și limba”, afirma Saussure, și progresul în cercetarea științifică a limbii a fost determinat de faptul că el a trecut de la acea sumă de afirmații despre limbă, numeroase de-a lungul secolelor așa cum se poate constata din consemnarea lor, la o poziție radical diferită, anume afirmarea într-un sistem coerent a unor concepte proprii lingvisticii.

Cel care avea să marcheze înnoirea totală a lingvisticii, modernizarea ei, Ferdinand de Saussure (1857-1913), și-a dovedit spiritul independent față de teoriile curente ale vremii lui încă de la primele lucrări, redactate în 1872 sau 1874, făcându-se cunoscut în lumea savantă din 1878, când a apărut la Leipzig prima sa operă de referință *Mémoire sur le système primitif des voyelles dans les langues indo-européennes*. După o analiză critică a principiilor lingvistice, el abordează problematica lingvisticii generale și preocupările pentru teoria generală a limbii sunt preponderante încă înainte de 1880.

Ideile centrale ale gândirii saussuriene, apărute de timpuriu în opera sa, sunt:

- ideea de valoare relațională, opozitivă a entităților lingvistice;
- ideea conexă de sistem;
- ideea necesității consecvente de a distinge o lingvistică a stărilor de o lingvistică a realizărilor și a evoluțiilor.

Pentru istoria lingvisticii este importantă precizarea cronologiei apariției unor teorii științifice, dar este neindoielnic că în anumite perioade unele idei „plutesc în aer” și formularea lor poate fi prezentă în lucrările mai multor cercetători. Saussure a fost o personalitate cu o gândire profund originală în tezele sale teoretice despre limbă și manifestările ei, pe care le-a elaborat de-a lungul întregii sale activități didactice, ca profesor la Universitățile din Paris și Geneva. Lucrarea sa fundamentală, *Cursul de lingvistică generală*, predat în anii 1907-1910, a fost tipărit postum, abia în 1916, de către discipolii săi, Ch. Bally și A. Sechehaye, viitori mari lingviști, la rândul lor, pe baza unor notițe scoase la cursuri de către studenți. De atunci ideile sale productive nu numai că formează baza teoretică a științei limbii, dar continuă să constituie ele inelele obiectului unor exegeze aprofundate.

Proclamarea de către Saussure a caracterului „sistemic” al limbii a impus și lingvisticii o atitudine „sistematică”: chiar dacă trebuie să descriem o unitate minimală, căci a o descrie înseamnă a-i determina valoarea, este nevoie să o vedem în toate aspectele sale opozitive posibile (pe care le numim astăzi paradigmatic) și în toate posibilitățile sale de combinare sintagmatică. Altfel spus, chiar dacă obiectivul studiului

nu este în mod direct sistemul, ci numai o parte din el, chiar minimă, pentru ca studiul să fie complet trebuie să considerăm acea parte în raport cu totalitatea care îi dă valoare sau în raport cu întregul sistem lingvistic. Este o recomandare utilă pentru oricine se apleacă asupra problemelor de lingvistică, de a analiza fiecare informație în corelație cu altele, pentru a nu scăpa din vedere ansamblul lor, pentru a înțelege finalitatea demersului oricărei lucrări de lingvistică generală. Și, mai ales, pentru a căuta să ne înșușim ideile deschizătoare de orizonturi largi, în sens intelectual, pe care tezele de lingvistică generală ale lui Saussure le conțin din belșug.

Saussure a sesizat dublul caracter al obiectului de studiu, diferențind, ca fiind în opoziție, cele două aspecte ale sale: *limbă / vorbire*. Prin *limbă* (langue) el a avut în vedere „sistemul”, adică ansamblul regulilor care determină folosirea sunetelor, a formelor și a mijloacelor de expresie sintactice și lexicale. *Limba* este sistemul supraindividual, o abstracție, a cărei existență este condiția însăși a comunicării între oameni. Prin conceptul și termenul *vorbire* (parole) a fost diferențiată forma concretă a limbii, așa cum este ea actualizată la un moment dat de un locutor (sau vorbitor) determinat. Vorbirea este individuală, limba este un fenomen social. *Limba* poate fi cunoscută studiind *vorbirea* (orală sau în texte), care furnizează informațiile referitoare la sistemul limbii. Pentru că, element definitoriu, limba este un *sistem*, „un ensemble ou tout se tient”: fiecare element lingvistic este determinat de relațiile și de funcția sa. Exemplul ilustrativ pentru înțelegerea accepțiilor sur care este considerată *limba ca sistem* a fost analogia pe care Saussure a sugerat-o cu jocul de șah. Astfel, diferitele piese ale acestui joc (pion, cal, turn, nebul, regină, rege) se definesc numai prin funcțiile care le sunt conferite de regulile jocului. Forma exterioră a piesei ca atare, dimensiunile, materialul din care este confecționată sau culoarea nu au nici o importanță pentru jocul în sine. De asemenea, orice piesă poate fi înlocuită printr-un alt obiect, dacă el este utilizat în același scop. Este necesară doar diferențierea pieselor printr-un element caracteristic, pentru ca să nu se producă confuzie. Transpus pe plan lingvistic, exemplul sugerează că orice element lingvistic se definește prin relațiile sale cu celelalte elemente sau prin funcția sa în sistem și nu prin proprietățile sale fizice, deci, în ansamblu limba este un sistem. Totodată, prin acest exemplu a fost enunțată și teza că limba este *formă și nu substanță*.

Un loc central în *Cursul* lui Saussure a fost ocupat de discutarea și definirea *semnului lingvistic* care reprezintă „amirea” dintre concept și imaginea acustică și ale căror componente interne sunt *semnificant* și *semnificat* (*signifiant* și *signifié*). Valoarea acestei teze constă, după cum apreciază B. Malmberg, în faptul că Saussure a sesizat că nu există concepte sau reprezentări fără denumire corespunzătoare și a introdus astfel sistemul noțional în sistemul lingvistic și, implicit, semantica în rândul disciplinelor lingvistice. O altă consecință a analizei *semnului lingvistic* în perspectiva raportului dintre *signifiant* și *signifié* este demonstrația că legătura dintre ele este arbitrară și, prin extrapolare, semnul lingvistic este considerat drept *arbitrar*.

Cercetarea limbii a fost plasată într-o dublă perspectivă de abordare, *sineronică / diacronică* în funcție de considerarea

fenomenelor pe axa de simultaneitate (analiza sineronică, descriptivă) sau de succesivitate (analiza diacronică, istorică). În primul caz, lingvistul analizează relațiile existente între elementele limbii la un moment dat, iar în al doilea caz se fac referiri la etape cronologice anterioare.

Limba în sine este considerată de Saussure *lineară*, ea nu permite producerea sau receptarea simultană a două elemente, ci ele se ordonează totdeauna într-un șir, mai mult sau mai puțin extins, numit *sintagmă*. *Sintagma* alături de *paradigmă* („expresie sau rezultat al raporturilor asociative, paradigmatic pe care orice element lingvistic îl suscită în vorbitor sau ascultător”) sunt factorii fundamentali ai mecanismului limbajului uman.

Valoarea fiecărui element dintr-o sintagmă depinde de contrastul creat față de elementul care îl precede și de cel care îi succede, funcția sa în limbă este determinată de *opoziție*. Afirmăm „dans la langue il n’y a que des différences” este fundamentală pentru lingvistica modernă.

Ideile lui Saussure au avut cel mai mare impact în lingvistică, dar și în cultura mondială, chiar dacă au trebuit să treacă

aspect neabordat de înaintașul său. Eugeniu Coșeriu este teoreticianul acestui secol, care, considerăm noi, a însemnat tot atât de mult pentru dezvoltarea lingvisticii moderne ca și înaintașul său. Firește, numai economia consultației de față ne împiedică să ne referim și la alte personalități, la principiile lor teoretice despre limbă și la metodologia folosită. O aserțiune, obligatorie a fi cunoscută de orice intelectual, postulează că în orice știință progresul cunoașterii este asigurat de totalitatea cercetărilor într-un domeniu.

Faptul că întreaga mișcare lingvistică s-a acordat la evoluția generală a științelor a permis ca în secolul al XX-lea disciplina noastră să-și rafineze și să nuanțeze conceptele, să diversifice metodologia și să apeleze la formulele interdisciplinare. După etapa de delimitări, a urmat cea în care ea înglobează și informațiile din alte domenii ale științei în propria sferă de preocupări (din psihologie, sociologie, etnografie ș.a.). Unele principii care au dominat cercetarea științifică din științele exacte se reintălesc în lingvistică; astfel „prioritatea întregului asupra părții” are în vedere că *întregul* nu este o sumă de

Consultație pentru studenți

câteva decenii până să se impună definitiv. Este semnificativ că la școala sa s-au format unii dintre cei mai mari savanți, care au ilustrat noua orientare, modernă, a lingvisticii din secolul nostru. La discipolii săi, ce constituie Școala geneveză de lingvistică, au fost cei care au contribuit într-o măsură decisivă la răspândirea operii sale, prin inițiativa de a tipări notițele de la cursuri pentru reconstituirea gândirii sale noutoare, prin investigațiile pentru recuperarea tuturor manuscriselor și mărturiilor dispartate. Oricât s-ar diversifica teoria lingvistică actuală, ea „tot de la Saussure se trage” și tocmai faptul că toate dezvoltările se raportează la principiile elaborate (sau formulate) de el fac proba viabilității și generalității acestei teorii.

Considerăm că ceea ce face să fie negalat contribuția sa este unitatea concepției și perspectiva de ansamblu, totală, asupra limbii. În genere, se poate spune că acum lingviștii din toată lumea au adoptat viziunea teoretică saussuriiană asupra limbii. Mai mult, și cităm în acest sens părerea unuia dintre cei mai avizați specialiști, „gândirea lui Saussure s-a aflat și se află în centrul multor cercetări și din domeniul științelor istorice și antropologice”, la care adăugăm că mai pot fi luate în considerație și alte domenii. De altfel, încă în secolul al XIX-lea, lingvistica devansase celelalte științe umaniste și rigoarea cercetărilor sale a servit de exemplu, pentru etnologie și pentru folclor, de a accede la statutul de știință.

În secolul nostru mai există încă o direcție a cercetării lingvistice, care, deși aflându-se în universul saussuriian, se plasează totuși pe un palier distinct și formulează principiile teoretice ale vorbirii,

elemente, deci nu este determinat de către părți, ci dimpotrivă, întregul se descompune în părți. Astfel, obiectul este un întreg, o totalitate, un ansamblu coerent, a cărui formă este mai mult decât suma părților. Principiul priorității întregului și-a găsit aplicare în lingvistica structurală, care are în vedere în primul rând ansamblul; astfel se demonstrează teza că limba este altceva decât un repertoriu de cuvinte și sensul unei propoziții este mai mult decât suma sensurilor componentelor sale.

Cercetătorii limbii s-au situat, în general, în secolul al XX-lea, în gruparea structuraliștilor sau în cea a nonstructuraliștilor. Ei au dezvoltat metodologia și principii diferite și mai ales au pus în circulație o terminologie specifică fiecărei orientări.

La un nivel mai profund, cele două mari orientări în lingvistica secolului al XX-lea se caracterizează prin:

1. concepții diferite cu privire la ceea ce este „științific” și ce ar trebui să fie „științific” în studiu lingvistic;
2. concepții diferite cu privire la „realitatea lingvistică”.

Ideea lor comună este că limbile sunt sisteme și trebuie studiate ca sisteme, în termenii diferitelor elemente cuprinse în fiecare sistem și pe cât posibil fără referire la semnificație (*meaning*), care este insuficient „structuralist” și prea puțin accesibilă criteriilor obiective. Datele primare ale limbii sunt supuse unor analize ce implică diverse grade de abstracție, cu intenția de a penetra diversele nivele ale sistemului, concepute ca părți ale unei

anumite “realități” interioare, aflate în spatele învelișului limbii.

De fapt, structura limbii poate fi apreciată fără a contesta că și ceea ce nu este discutat în termeni de structură este valabil din punct de vedere științific, după cum tehnicile structuraliste pot fi aplicate fără exclusivismul de a fi considerate singurele valabile.

Dar o știință a limbii care ignoră conținutul limbii – semnificația – nu mai este de conceput decât ca o etapă experimentală. Și structuraliștii acceptă astăzi, din ce în ce mai mult, o perspectivă înglobantă asupra limbii, restricțiile referitoare la semnificații nu sunt totale și metodele științelor experimentale sunt aplicate prin adevărate specificații la o știință umanistă.

Principiile acestei consultații de lingvistică generală considerăm că vor fi mai bine înțelese, în implicațiile lor umane, dacă studenții vor cunoaște „principiile care l-au călăuzit”, în activitatea sa științifică, pe marele lingvist de origine română Eugeniu Coșeriu (1921-7 sept.2002), pe care el le-a expus în martie 1992, cu prilejul desemnării sale ca „Membru de onoare” al Academiei Române. Reproducem, ca un corolar al consultației de față, fragmente din alocuțiunea rostită de domnia sa:

«Principiile care m-au călăuzit, care reprezintă unitatea activității mele, sunt esențiale și configurează o unitate de gândire și feluri pentru disciplina noastră (lingvistica):

1. obiectivitate (realism),
2. umanism,
3. principiul continuității (al tradiției),
4. principiul generozității (și al antidogmatismului),
5. principiul responsabilității sociale (al utilității publice).

1. Obiectivitatea (realismul) este principiul general al tuturor cercetărilor, nu numai al celor din domeniul culturii, orice om de știință astăzi își pune probleme de etică științifică, ceea ce presupune obiectivitate. Obiectivitatea impune ca obiectul cercetării să fie studiat în realitatea sa, cercetătorul eliminându-se pe sine însuși și ceea ce este contingent, care ar putea modifica viziunea. Platon în „Dialogul despre sofism” a stabilit principiul „a spune lucrurile așa cum sunt”, adică nu parțial, sau cum au fost, sau cum vor fi sau cum ar putea fi. E cel mai greu de a lăsa lucrul să apară în lumina sa, căci de obicei parțializăm.

Principiul e obligatoriu să fie respectat, dar știm că orice obiect se află într-o serie infinită de conexiuni și cercetătorul trebuie să-și pună problema până unde poate să țină seama de ele. Adevărata originalitate științifică este respectarea obiectului. Istoria culturii nu merge pe căi mărginașe, ci pe aceea a tradiției și continuității. Principiul implică corolarul universalității: obiectul trebuie prezentat așa cum oricine ar putea să-l vadă.

2. Principiul umanismului e specific ființelor umane – realitatea de care vorbim și cea de care dăm seama e una pe care o cunoaștem ca oameni – „limbajul” nu ține de lumea necesității, ci de cea a libertății: ea este un scop (I. Kant).

Când studiem limbajul plecăm de la noi înșine, avem baza pentru cunoașterea în toate formele sale, nu este o ipoteză, ci e știința originară pe care o are omul în ceea ce-l caracterizează ca om: limba, arta, religia, cultura sunt forme ale spiritului,

„activitate creatoare ca atare, creativitatea însăși”, iar cultura este obiectivitate în formă istorică. Această știință originară este premergătoare tuturor științelor omului despre sine însuși. Altfel spus, în lingvistică este vorba de a transforma ceea ce se cunoaște intuitiv (*Bekannt*) în ceea ce se cunoaște rațional și reflexiv

(*Erkannt*). *Cognitio confusa* (*Leibnitz*) se transformă în *cognitio adequata*, fondată pe corolarul (aproape paradoxal), pentru că lingvistul nu știe altceva decât vorbitorul, dar știe altfel, că: „vorbitorul are totdeauna dreptate”.

Primul corolar: limbajul nu e creat de și pentru lingviști, ci de vorbitori, pentru vorbitori.

Al doilea corolar: unitatea între teorie și studiu empiric; între ele nu este nici un conflict, ele constituie o unitate. Plecăm de la *Bekannt* (teoria realului, a faptelor = „teoria și recunoașterea universalului în fapte concrete”).

Orice interpretare conține în mod necesar o teorie și nu există nici o teorie impusă realității (dacă teoria nu se aplică, cu atât mai rău pentru teorie, căci „nu mai e teorie, ci prostie” Ortega y Gasset).

Punctul de plecare e faptul că baza este omul ca om. El a putut și întotdeauna a fi subiect de cultură.

3. Principiul continuității sau tradiției în lingvistică [E. Coșeriu consideră că nu trebuie făcută diferență între teoria limbajului și ideile universale, între lingvistica preștiințifică și cea științifică].

Primul corolar: ideile lui Aristotel despre limbaj sunt tot atât de valabile ca și cea mai recentă idee lingvistică lansată. [În interpretarea obiectului, Eugeniu Coșeriu a plecat, întotdeauna, de la tradiția Aristotel, Augustin, Sf. Toma d’Aquino].

Al doilea corolar: în studiile despre istoria lingvisticii să ne referim la intuițiile exacte ale înaintașilor, la concepția lor, care a devenit tradițională. [Eugeniu Coșeriu a întreprins recuperări ale operelor unor savanți din trecut: de exemplu a lui H. Tiktin care a expus principiile sintaxei structurale, în 1895, dar gramatica sa fiind în limba română, nu a fost citată în bibliografiile lingvistice internaționale].

4. Punctul de vedere sineronic este cuprins în principiul antidogmatismului și al generozității științifice. Toți lingviștii au știut ce sunt faptele lingvistice prin călătoria lor de vorbitori = toți lingviștii de bună credință merită respect, fie că sunt sau nu sunt de acord cu noi.

Primul corolar: aplicarea la studiu limbilor a acestui principiu [a fost considerat un fel de eclecticism al lui Eugeniu Coșeriu, reprezentant unui structuralism moderat]. El însă declară:

„Fiecare punct de vedere își are limitele necesare, trebuie să știm ce punem între paranteze”. Cuvântul grecesc *methodos* înseamnă „drum”, deci toate metodele sunt drumuri, fiecare duce undeva, trebuie să știm doar ce putem face cu o anumită metodă și cum interpretăm metalingvistic rezultatele la care ajungem. Trebuie să avem generozitate și trebuie să înțelegem dinlăuntrul ci fiecare teorie. Pornim cu încredere, analizăm orice teorie nouă și explicăm, dacă e cazul, devierea. Ceea ce se critică nu sunt consecințele, ci principiul însuși [este cazul criticii pe care E. Coșeriu a făcut-o teoriei lui Bloomfield].

5. Dacă lingvistica vorbește despre ceea ce știu oamenii și se bazează pe această intuiție a vorbitorului, trebuie să ținem seama de tot ceea ce interesează de vorbitor.

Primul corolar se referă la „expresie”: un limbaj formalizat al lingvisticii se va adresa specialiștilor, în rest trebuie să folosim un limbaj accesibil oricărui cititor [terminologia folosită de Eugeniu Coșeriu pleacă de la noțiunile curente].

Al doilea corolar: lingvistica aplicativă ține seama de interesele vorbitorilor; lingvistul se va preocupa și de teoria corectitudinii lingvistice, de teoria predării limbilor, de teoria traducerilor ș.a.».

Rolul istoricității în predarea disciplinelor umaniste

Facultatea de Limba și Literatura Română, deși este printre cele mai tinere ale Universității *Spiru Haret*, are, în schimb, o mobilitate organizatorică în stare să-i pună în valoare, cât mai repede și mai pe larg, resursele de creativitate. Resurse, practic, inepuizabile de vreme ce ele rezultă din îngemănarea demersului educațional cu cercetarea științifică de anvergură și cu actual cultural de semnificație națională. Plecând tocmai de la această sinteză a eforturilor sale de creație, Facultatea de Limba și Literatura Română a inițiat un serial de dezbateri științifico-metodice cu caracter interdisciplinar. Prima reuniune de acest gen, sub forma unei mese rotunde, s-a desfășurat vineri 10 decembrie a.c. și a avut ca temă *Rolul istoricității în predarea disciplinelor umaniste*. A fost o reușită remarcabilă și succesul provine deopotrivă din ampla viziune interdisciplinară, din caracterul complementar și bogat argumentat al intervențiilor, dar și din sensul polemic al reuniunii. Firește, este vorba despre o polemică de idei, de o înaltă ținută universitară.

Cum bine se știe, în vremea din urmă, opinia publică a fost și este asaltată printr-o seamă de demersuri, pretins elitiste, de ignorare sau chiar de recuzare a trecutului nostru istoric. Recenta campanie electorală a împins până la absurd asemenea tendințe, fiecare „analist” cu orientare pretins europeană întrecându-se pe sine în a afirma, ritos, că accederea în structura

continentului nostru nu este posibilă de sub „povara” trecutului; că trebuie să ne îndreptăm atenția exclusiv spre ce va fi, nu spre ceea ce a fost; că opțiunea pentru libertate respinge națiunea ca fiind, în genere, o realitate perimată, iar pentru români, o obsesie primitivă. Firește, bunul simț românesc, echilibrat și înzestrat cu finețea umorului, atribuie acestor ieșiri antiistorice și antinaționale metaforele pe care le merită. Poate tocmai de aceea pretențiile cosmopolitilor noștri, confruntate cu umorul opiniei publice, se retrag adeseori în subteran și aleg calea infiltrării, prin contrabandă, în nucleele decizionale ale educației îndeosebi. Pentru că acestea sunt cele mai vulnerabile. Așa se face că, astăzi, o bună parte dintre documentele și instrumentele oficiale de studiu gimnazial, liceal și chiar universitar propagă refuzul retrospectiviei în abordarea disciplinelor umaniste, prin recuzarea principiului istoricității. Daunele aduse astfel în pregătirea tinerei generații sunt imense. Copiii pierd din vedere caracterul procesual al oricărui demers creator, perfectibilitatea însăși a naturii umane și văduviți fiind de simțul retrospectiv, ca o ironie a sorții, nu mai au acces nici la cel prospectiv. Dimensiunile fundamentale ale existenței se pierd astfel într-un *carpe diem* (prinde clipa!), echivalând uneori cu un comportament neproductiv și degradant.

Fațete ale acestei triste realități și, totodată, mijloace practice, existente la

îndemâna fiecărui cadru didactic, pentru depășirea ei, au fost pe larg înfățișate la dezbaterile amintite. Cuvântul introductiv, rostit de prof. univ. dr. **Ion Toma**, decanul Facultății de Limba și Literatura Română, a evidențiat faptul că atât limba română, cât și literatura română nu pot fi înțelese în afara caracterului lor istoric. Practic, nici o disciplină umanistă nu-și poate ignora etapele devenirii sale în timp și spațiu.

Dezbateri universitare pe o temă de strictă actualitate

Moderatorul dezbaterii științifico-metodice, prof. univ. dr. **Ion Dodu Bălan**, a invocat faptul că modalitatea superioară de a distinge valoarea estetică rezultă din însuși procesul devenirii acesteia și a ilustrat respectiva condiție, în domeniul literaturii, prin eforturile de periodizare desfășurate în cultura tuturor țărilor europene. Autonomia esteticului, ca principiu fundamental în literatură, coexistă și se completează cu evaluarea operelor după o concepție științifică, purtând amprenta spațiului și timpului când a fost elaborată, astfel încât artele și studiul lor să respingă gratuitatea și să dobândească un caracter, o substanță profund umană, de înobilare spirituală.

În continuarea dezbaterii, au prezentat substanțiale comunicări și, în analiza

acestora, au intervenit cu întrebări sau cu completări de informații din domenii științifice conexe, prof. univ. dr. **Valentina Curticeanu**, lector univ. dr. **Luiza Marinescu**, prof. univ. dr. **Liviu Franza**, prof. univ. dr. **Alexandru Dobre**, prof. univ. dr. **Zamfira Mihail**, prof. univ. dr. **Florin D. Popescu**, absolvent al masteratului **Cosmin Comarnescu**. În context, a fost evidențiat faptul că orice

programă de învățământ necesită cel puțin o introducere istorică, iar profesorul, în procesul predării, derivă, asociază faptele și, nu rareori, printr-un efort anticipativ, caută să le distingă devenirile ulterioare. Sineronismul faptelor dintr-o disciplină școlară sau universitară ar rămâne neînțelese în afara perspectivei diacronice, motive pentru care Ferdinand de Saussure afirma că limba, ca și cultura, constituie un *sistem*, „un ensemble ou tout se tient”. Lipsite de o perspectivă istorică de evaluare, disciplinele umaniste ar înfățișa o imagine fărâmițată, iar literatura și limba n-ar mai putea oferi portretul etno-psihologic al unei colectivități. Știut fiind că tocmai perspectiva istorică a limbii române evidențiază cele trei atribute fundamentale ale românei și, implicit, ale

poporului român: latinitate, continuitate, unitate. Accentul pus pe reducționismul anistoric în cazul limbii și literaturii române ar face, practic, imposibilă educația tineretului și i-ar lipsi de un criteriu fundamental pe cei ce vor să cunoască specificul românesc. Nimănui nu-i este îngăduit să se joace pe claviatura spirituală a unui neam pe motiv că „ăsta e gustul meu” – s-a subliniat, pe bună dreptate, în cursul dezbaterii. Cu atât mai mult cu cât istoricitatea și globalizarea nu se exclud, ci se subsumează într-o sinteză superioară. Istoria este, așadar, consubstanțială oricărei discipline umaniste și îi conferă acesteia valențe de identitate culturală pe care orice națiune cu demnitate și-a respectat-o și și-o va respecta mereu. Chiar și în domeniul teoriei pure, cronologia este necesară pentru că indică valabilitatea principiilor cu care se operează și face astfel inteligibil respectivul demers științific. Iar în predarea literaturii, tocmai istoricitatea face posibilă evidențierea unor corelații esențiale, precum raportul dintre literatura națională și cea universală.

Din perspectiva acestor adevăruri, dezbaterile a evidențiat metode optime de predare a disciplinelor universitare, precum *Istoria limbii române*, *Istoria limbii române literare*, *Istoria literaturii române*, *Istoria limbii și a civilizației latine*, *Lingvistică generală*, *Folclor*, *Estetică*, *Dialectologie* ș.a. În predarea tuturor acestor discipline umaniste, perspectiva istorică nu

echivalează cu o expunere cronologică seacă, ci invită la selecție, la ierarhizare, așadar, la obținerea unui relief valoric. Propunerile avansate cu acest prilej au evidențiat inclusiv rolul calculatorului în procesul instruirii moderne, virtuțile Internetului, dar și pe cele ale lecturii clasice, cu valorificarea deplină a surselor bibliografice. S-a subliniat, totodată, necesitatea ca studentul să elaboreze teme proprii, pe baza investigațiilor personale aferente, și au fost amintite principiile după care poate fi alcătuită a lucrare valoroasă de licență, care să încununeze procesul de transformare a fiecărui student din obiect, în subiect, în arhitect al propriului proces de formare profesională. Întrucât toate componentele acestei dezbateri au calitatea unor elemente de referință, ni se pare firesc ca ele să fie reunite, perfectate și publicate într-un volum din seria *Analelor de Filologie*, succesiv tipărite de facultate la Editura Fundației *României de Mâine*. Și încă o propunere: dat fiind că asemenea dezbateri științifico-metodice, inaugurate de Facultatea de Limba și Literatura Română, au un caracter interdisciplinar și, drept urmare, permit și provoacă un larg orizont de referințe, firesc ar fi ca la viitoarele reuniuni să participe cadrele didactice, dar și studenții din anii superiori ai altor facultăți din Universitatea *Spiru Haret*. Știut fiind că principiul istoricității își are rolul său specific și în predarea disciplinelor de la celelalte facultăți cu profil umanistic.

Mihai IORDĂNESCU

Universitatea Spiru Haret

din București, acreditată prin Legea nr. 443/5 iulie 2002,
publicată în Monitorul Oficial nr. 491/9 iulie 2002,

anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice vacante:

I. FACULTATEA DE DREPT – BUCUREȘTI

1. CATEDRA DE DREPT PRIVAT

- profesor, poz. 5, - Drept comercial 1 și 2;
- conferențiar, poz. 7, - Dreptul transporturilor;
- Dreptul mediului înconjurător (opțional);
- conferențiar, poz. 10, - Dreptul comerțului internațional;
- asistent, poz. 32, - Drept civil 1 și 2.

2. CATEDRA DE DREPT PUBLIC

- asistent, poz. 18, - Drepturile omului și instituții europene de protecție;
- Drept penal – partea generală 1 și 2;
- Drept administrativ și știința administrației 1 și 2;
- asistent, poz. 19, - Drept administrativ și știința administrației 1 și 2;
- preparator, poz. 24, - Asistență activitate didactică.

II. FACULTATEA DE MARKETING ȘI COMERT EXTERIOR

1. CATEDRA DE ECONOMIE POLITICĂ

- lector, poz. 8, 12, - Metodologia cercetării economice;
- Economie politică.

2. CATEDRA DE MARKETING ȘI RELAȚII ECONOMICE INTERNAȚIONALE

- profesor, poz. 2, - Introducere în marketing.

III. FACULTATEA DE GEOGRAFIE

1. CATEDRA DE GEOGRAFIE FIZICĂ

- conferențiar, poz. 11, - Geografia generală a României;
- Dreptul mediului.

2. CATEDRA DE GEOGRAFIE UMANĂ ȘI ECONOMICĂ

- lector, poz. 7, - Geografia turismului în România;
- Regiuni geoeconomice ale lumii;
- Geografie economică și politică universală;
- Geografie economică mondială.

IV. FACULTATEA DE MATEMATICĂ-INFORMATICĂ

1. CATEDRA DE MATEMATICĂ

- asistent, poz. 40, - Matematici aplicate în economie (1 și 2);
- asistent, poz. 42, - Matematică 1 și 2;
- preparator, poz. 45, - Algoritmă și programare (L);
- Tehnici de programare (L);
- Asistență la cursuri.

V. FACULTATEA DE REALAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

- profesor, poz. 23, - Dreptul european al drepturilor omului 1, 2;
- lector, poz. 8, - Geopolitică 1, 2;
- lector, poz. 9, - Drept internațional public 1 și 2;
- lector, poz. 10, - Europa contemporană;
- Istoria relațiilor internaționale și a diplomației;
- Istoria gândirii sociale și politice europene;
- Organizații europene și euroatlantice;
- Drept internațional public 1 și 2;
- Drept internațional public 1 și 2;
- Dreptul adunărilor parlamentare și Uniunea Europeană;
- Drept internațional privat;
- Asistență curs.
- preparator, poz. 32, - Managementul crizelor și conflictelor regionale;
- asistent, poz. 34, - Securitate și apărare națională;
- Drept diplomatic consular 1 și 2.

VI. FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR-CONTABIL

CATEDRA DE CONTABILITATE

- conferențiar, poz. 8, - Contabilitate (baze);
- conferențiar, poz. 21, - Contabilitate de gestiune și sistemul informațional al costurilor;
- preparator, poz. 22, - Contabilitate (baze).

VII. FACULTATEA DE MUZICĂ

- asistent, poz. 26, - Canto popular (curs practic individual);
- Folclor muzical;
- Cultură muzicală tradițională.

VIII. FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI JURNALISM

1. CATEDRA DE FILOSOFIE

- conferențiar, poz. 24, - Istoria religiilor;
- Estetică.
- lector, poz. 18, - Metafilosofie;
- Politologie;
- Seminar special Blaga – opțional;
- Seminar special Mircea Eliade – opțional;
- asistent, poz. 19, - Filosofie modernă I;
- Epistemologie I și II;
- asistent, poz. 20, - Logică;
- Logică generală II;
- Sisteme logice și metalogică I și II;
- asistent, poz. 25, - Filosofie românească I și II;
- Filosofie antică I și II;
- Ontologie I și II;
- Metafilosofie.

2. CATEDRA DE JURNALISM

- lector, poz. 11, - Legislația și deontologia presei;
- Stilistica presei;
- Limba română;
- Jurnalism – lucrări practice I și II;
- Tehnici de realizare a emisiunilor radio-Tv;
- Inițiere Tv;
- Inițiere radio;
- Teoria comunicării I și II;
- Publicitate.
- lector, poz. 19, - Tehnici de realizare a emisiunilor radio-Tv;
- Inițiere Tv;
- Inițiere radio;
- Teoria comunicării I și II;
- Publicitate.
- asistent, poz. 15, - Teoria comunicării I și II;
- Publicitate.

IX. FACULTATEA DE SOCIOLOGIE-PSIHOLOGIE

CATEDRA DE SOCIOLOGIE

- profesor, poz. 11, - Sociologie generală;
- conferențiar, poz. 14, - Informatica și aplicațiile ei în sociologie;
- Analiza datelor.

X. FACULTATEA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CATEDRA DE FILOLOGIE

- conferențiar, poz. 17, - Istoria literaturii române;
- Limba engleză – curs practic.

XI. FACULTATEA DE LIMBI ȘI LITERATURI STRĂINE

1. CATEDRA DE LIMBI GERMANICE ȘI SLAVE

a) COLECTIVUL DE LIMBA ENGLEZĂ
- conferențiar, poz. 7, - Istoria literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană – opțional;
- Stilistică;
- Istorica literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Introducere în istoria și civilizația engleză;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană;
- Limba engleză – curs practic;
- Didactica limbii engleze (completarea normei la DPPD).
- conferențiar, poz. 33, - Istoria literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană – opțional;
- Stilistică;
- Istorica literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Introducere în istoria și civilizația engleză;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană;
- Limba engleză – curs practic;
- Didactica limbii engleze (completarea normei la DPPD).
- lector, poz. 16, - Istoria literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană;
- Limba engleză – curs practic;
- Didactica limbii engleze (completarea normei la DPPD).
- lector, poz. 17, - Istoria literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană;
- Limba engleză – curs practic;
- Didactica limbii engleze (completarea normei la DPPD).
- lector, poz. 36, - Istoria literaturii engleze;
- Limba engleză – curs practic;
- Limba engleză contemporană;
- Limba engleză – curs practic;
- Didactica limbii engleze (completarea normei la DPPD).

b) COLECTIVUL DE LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ

- asistent, poz. 10, - Limba germană contemporană;
- Limba germană – curs practic.

2. CATEDRA DE LIMBI ROMANICE

a) COLECTIVUL DE LIMBA ITALIANĂ

- lector, poz. 5, - Istoria literaturii italiene (opțional);
- Limba italiană contemporană;
- Limba italiană – curs practic;
- Stilistică;
- Istoria literaturii italiene;
- Limba italiană contemporană;
- Limba italiană – curs practic.
- asistent, poz. 11, - Istoria literaturii italiene;
- Limba italiană contemporană;
- Limba italiană – curs practic.

3. DEPARTAMENTUL DE LIMBI SPECIALIZATE PENTRU ALTE FACULTĂȚI

- asistent, poz. 31, - Limba franceză 2;
- Limba engleză;
- asistent, poz. 32, - Limba engleză 1;
- asistent, poz. 42, - Limba engleză.

XII. FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

1. CATEDRA DE KINETOTERAPIE

- profesor, poz. B/2 - Fizioterapie;
- Kinetoterapie în afecțiuni neurologice;
- Mijloace de refacere și recuperare în activitatea sportivă;
- Atletism în kinetoterapie;
- Tehnici și mijloace de refacere și recuperare în activitatea de educație fizică și sport
- Atletism;
- Prim ajutor;
- Kinetoterapie în afecțiuni pediatrice;
- Fiziopatologie;
- Fiziopatologia generală și a efortului fizic;
- Fiziologia sporturilor;
- Kinetoterapia în afecțiuni endocrinometabolice;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs;
- Manevrarea bolnavului;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs.
- conferențiar, poz. 3, - Fizioterapie;
- Kinetoterapie în afecțiuni neurologice;
- Mijloace de refacere și recuperare în activitatea sportivă;
- Atletism în kinetoterapie;
- Tehnici și mijloace de refacere și recuperare în activitatea de educație fizică și sport
- Atletism;
- Prim ajutor;
- Kinetoterapie în afecțiuni pediatrice;
- Fiziopatologie;
- Fiziopatologia generală și a efortului fizic;
- Fiziologia sporturilor;
- Kinetoterapia în afecțiuni endocrinometabolice;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs;
- Manevrarea bolnavului;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs.
- lector, poz. 10, - Fizioterapie;
- Kinetoterapie în afecțiuni neurologice;
- Mijloace de refacere și recuperare în activitatea sportivă;
- Atletism în kinetoterapie;
- Tehnici și mijloace de refacere și recuperare în activitatea de educație fizică și sport
- Atletism;
- Prim ajutor;
- Kinetoterapie în afecțiuni pediatrice;
- Fiziopatologie;
- Fiziopatologia generală și a efortului fizic;
- Fiziologia sporturilor;
- Kinetoterapia în afecțiuni endocrinometabolice;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs;
- Manevrarea bolnavului;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs.
- lector, poz. 6, - Fizioterapie;
- Kinetoterapie în afecțiuni neurologice;
- Mijloace de refacere și recuperare în activitatea sportivă;
- Atletism în kinetoterapie;
- Tehnici și mijloace de refacere și recuperare în activitatea de educație fizică și sport
- Atletism;
- Prim ajutor;
- Kinetoterapie în afecțiuni pediatrice;
- Fiziopatologie;
- Fiziopatologia generală și a efortului fizic;
- Fiziologia sporturilor;
- Kinetoterapia în afecțiuni endocrinometabolice;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs;
- Manevrarea bolnavului;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs.
- preparator, poz. 1, - Fizioterapie;
- Kinetoterapie în afecțiuni neurologice;
- Mijloace de refacere și recuperare în activitatea sportivă;
- Atletism în kinetoterapie;
- Tehnici și mijloace de refacere și recuperare în activitatea de educație fizică și sport
- Atletism;
- Prim ajutor;
- Kinetoterapie în afecțiuni pediatrice;
- Fiziopatologie;
- Fiziopatologia generală și a efortului fizic;
- Fiziologia sporturilor;
- Kinetoterapia în afecțiuni endocrinometabolice;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs;
- Manevrarea bolnavului;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs.
- preparator, poz. 2, - Fizioterapie;
- Kinetoterapie în afecțiuni neurologice;
- Mijloace de refacere și recuperare în activitatea sportivă;
- Atletism în kinetoterapie;
- Tehnici și mijloace de refacere și recuperare în activitatea de educație fizică și sport
- Atletism;
- Prim ajutor;
- Kinetoterapie în afecțiuni pediatrice;
- Fiziopatologie;
- Fiziopatologia generală și a efortului fizic;
- Fiziologia sporturilor;
- Kinetoterapia în afecțiuni endocrinometabolice;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs;
- Manevrarea bolnavului;
- Igienă;
- Masaj;
- Asistență curs.

2. CATEDRA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

- conferențiar, poz. 9, - Atletism;
- conferențiar, poz. 1, - Fotbal.

XIII. FACULTATEA DE ISTORIE

- asistent, poz. 16, - Istoria relațiilor internaționale;
- Români din afara granițelor României;
- Relații internaționale;
- Istoria relațiilor internaționale și a diplomației.

XIV. FACULTATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM

CATEDRA DE ARHITECTURĂ

- profesor, poz. 11, - Proiectare de arhitectură;
- Arhitectură de interior
- Design.
- lector, poz. 55, - Sinteze de arhitectură;
- Reprezentări;
- asistent, poz. 59, - Reprezentări;
- Sinteze de arhitectură;
- asistent, poz. 61, - Sinteze de arhitectură;
- Reprezentări.

XV. FACULTATEA DE FINANȚE ȘI BĂNCI

CATEDRA DE MANAGEMENT ȘI FINANȚE

- conferențiar, poz. 14, - Management general;
- Tehnologii moderne;
- Finanțe publice;
- Finanțe publice;
- Asigurări;
- Economia întreprinderii;
- Gestiunea financiară a instituțiilor publice;
- Analiza economico-financiară I;
- Eficiență economică;
- Asistență cursuri;
- Gestiunea datoriei publice;
- Operațiuni de plăți și compensări;
- Finanțele întreprinderii.
- conferențiar, poz. 15, - Management general;
- Tehnologii moderne;
- Finanțe publice;
- Finanțe publice;
- Asigurări;
- Economia întreprinderii;
- Gestiunea financiară a instituțiilor publice;
- Analiza economico-financiară I;
- Eficiență economică;
- Asistență cursuri;
- Gestiunea datoriei publice;
- Operațiuni de plăți și compensări;
- Finanțele întreprinderii.
- conferențiar, poz. 16, - Management general;
- Tehnologii moderne;
- Finanțe publice;
- Finanțe publice;
- Asigurări;
- Economia întreprinderii;
- Gestiunea financiară a instituțiilor publice;
- Analiza economico-financiară I;
- Eficiență economică;
- Asistență cursuri;
- Gestiunea datoriei publice;
- Operațiuni de plăți și compensări;
- Finanțele întreprinderii.
- lector, poz. 25, - Management general;
- Tehnologii moderne;
- Finanțe publice;
- Finanțe publice;
- Asigurări;
- Economia întreprinderii;
- Gestiunea financiară a instituțiilor publice;
- Analiza economico-financiară I;
- Eficiență economică;
- Asistență cursuri;
- Gestiunea datoriei publice;
- Operațiuni de plăți și compensări;
- Finanțele întreprinderii.
- preparator, poz. 28, - Management general;
- Tehnologii moderne;
- Finanțe publice;
- Finanțe publice;
- Asigurări;
- Economia întreprinderii;
- Gestiunea financiară a instituțiilor publice;
- Analiza economico-financiară I;
- Eficiență economică;
- Asistență cursuri;
- Gestiunea datoriei publice;
- Operațiuni de plăți și compensări;
- Finanțele întreprinderii.
- conferențiar, poz. 30, - Management general;
- Tehnologii moderne;
- Finanțe publice;
- Finanțe publice;
- Asigurări;
- Economia întreprinderii;
- Gestiunea financiară a instituțiilor publice;
- Analiza economico-financiară I;
- Eficiență economică;
- Asistență cursuri;
- Gestiunea datoriei publice;
- Operațiuni de plăți și compensări;
- Finanțele întreprinderii.

XVI. DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC

- lector, poz. 10, - Managementul educațional;
- Pedagogie;
- Managementul educațional;
- Psihologia educației;
- Sociologia educației.
- lector, poz. 11, - Managementul educațional;
- Pedagogie;
- Managementul educațional;
- Psihologia educației;
- Sociologia educației.
- asistent, poz. 14, - Managementul educațional;
- Pedagogie;
- Managementul educațional;
- Psihologia educației;
- Sociologia educației.

XVII. FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE – CONSTANȚA

1. CATEDRA DE CONTABILITATE

- lector, poz. 22, - Monedă și credit 1, 2;
- Informatică de gestiune (baze și Internet);
- Asistență curs.
- preparator, poz. 40, - Monedă și credit 1, 2;
- Informatică de gestiune (baze și Internet);
- Asistență curs.

2. CATEDRA DE ECONOMIE

- lector, poz. 27, - Economie politică;
- Istoria economică a României (opțional).

XVIII. FACULTATEA DE DREPT – CONSTANȚA

1. CATEDRA DE DREPT PUBLIC

- conferențiar, poz. 8, - Criminalistică;
- Drept privat comparat (opțional);
- Drept financiar.
- preparator, poz. 29, - Drept penal special 1 și 2;
- Bazele științei politice;
- Istoria administrației publice.

2. CATEDRA DE DREPT PRIVAT

- conferențiar, poz. 20, - Drept procesual civil 1, 2.

XIX. FACULTATEA DE MANAGEMENT – BRAȘOV

1. CATEDRA DE MANAGEMENT

- conferențiar, poz. 11, - Managementul general;
- Fundamentele managementului organizației;
- Managementul comparat;
- Bazele practicii manageriale (A);
- Managementul resurselor umane;
- Fundamentele managementului organizației.
- asistent, poz. 22, - Managementul general;
- Fundamentele managementului organizației;
- Managementul comparat;
- Bazele practicii manageriale (A);
- Managementul resurselor umane;
- Fundamentele managementului organizației.

XX. FACULTATEA DE PSIHOLOGIE-PEDAGOGIE – BRAȘOV

CATEDRA DE PSIHOLOGIE-PEDAGOGIE

- lector, poz. 8, - Psihologia vârștelor;
- Psihopedagogia creativității (A);
- Metode de cercetare în psihologie și pedagogie.
- lector, poz. 9, - Psihologia vârștelor;
- Psihopedagogia creativității (A);
- Metode de cercetare în psihologie și pedagogie.

XXI. FACULTATEA DE ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE – BRAȘOV

CATEDRA DE ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

- profesor, poz. 2, - Istoria administrației (A);
- Istoria statului și dreptului românesc;
- Bazele științei politice.
- asistent, poz. 23, - Drept financiar și fiscal;
- Drept penal general.

XXII. FACULTATEA DE DREPT – CRAIOVA

- asistent, poz. 11, - Drept civil – (I + II);
- lector, poz. 17, - Criminologie și penologie (I, II);
- conferențiar, poz. 21, - Drept penal general (I, II);
- Asistență curs;
- preparator, poz. 22, - Drept administrativ și știința administrației (I, II);
- Asistență curs.

XXIII. FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE – CRAIOVA

- conferențiar, poz. 13, - Expertiză contabilă și audit financiar I+II;
- Finanțe publice.
- conferențiar, poz. 14, - Asigurări;
- Sisteme contabile moderne;
- Marketing financiar-bancar;
- Doctrina contabile și sisteme contabile; comparate;
- conferențiar, poz. 15, - Economie politică I;
- Economia protecției mediului;
- Tehnologii moderne;
- Auditarea sistemelor informatice.
- lector, poz. 29, - Economie politică;
- Economie europeană;
- lector, poz. 30, - Management general.
- asistent, poz. 44, - Expertiză contabilă și audit financiar I+II;
- Finanțe publice.
- Asigurări;
- Sisteme contabile moderne;
- Marketing financiar-bancar;
- Doctrina contabile și sisteme contabile; comparate;
- Economie politică I;
- Economia protecției mediului;
- Tehnologii moderne;
- Auditarea sistemelor informatice.
- Economie politică;
- Economie europeană;
- Management general.

XXIV. FACULTATEA DE DREPT – RÂMNICU VÂLCEA

- conferențiar, poz. 6, - Drept penal – partea specială I și II;
- lector, poz. 9, - Dreptul muncii;
- asistent, poz. 32, - Drept civil;
- conferențiar, poz. 33, - Drept comercial;
- Asistență curs;
- preparator, poz. 34, - Drept civil;
- Asistență.

XXV. FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE – RÂMNICU VÂLCEA

- conferențiar, poz. 23, - Piețe de capital și burse de valori;
- Management bancar;
- Prețuri și concurență – opțional;
- Management financiar-contabil;
- Management general;
- Management bancar;
- Relații financiare-valutare internaționale;
- Economie politică;
- Analiză economico-financiară;
- Informatică de gestiune (Limbeje + SGBD);
- Asistență;
- asistent, poz. 16, - Piețe de capital și burse de valori;
- Management bancar;
- Prețuri și concurență – opțional;
- Management financiar-contabil;
- Management general;
- Management bancar;
- Relații financiare-valutare internaționale;
- Economie politică;
- Analiză economico-financiară;
- Informatică de gestiune (Limbeje + SGBD);
- Asistență;
- conferențiar, poz. 28, - Piețe de capital și burse de valori;
- Management bancar;
- Prețuri și concurență – opțional;
- Management financiar-contabil;
- Management general;
- Management bancar;
- Relații financiare-valutare internaționale;
- Economie politică;
- Analiză economico-financiară;
- Informatică de gestiune (Limbeje + SGBD);
- Asistență;
- preparator, poz. 29, - Contabilitate (baze);
- Asistență.

XXVI. FACULTATEA DE FINANȚE ȘI BĂNCI – BLAJ

- lector, poz. 12, - Drept comercial;
- Drept financiar;
- Tranzacții economice internaționale.

Înscrierea la concurs se face cu respectarea condițiilor prevăzute în Legea Învățământului nr. 84/1995 și Legea nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic din România.

Relații la telefoanele: 314.00.75; 314.00.76; 314.39.00: interior 220.

PRORECTOR,
Prof. univ. dr. Ion REBEDEU

SECRETAR ȘTIINȚIFIC,
Conf. univ. dr. Daniela ȘTEFĂNESCU

Programul

Televiziunii România de Mâine (tvRM)

LUNI 20 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **Săptămâna externă** (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 11:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu
- 13:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Mereu în top**: invitat: Claudiu Bleonț - actor (r) Emisiune de Violeta Screciu
- 14:30 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu (r)
- 15:00 **Film documentar**: Arta designului (II)
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**: Interpreți de frunte Veta Biriș, Gheorghe Roșoga, Laura Lavric. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Film documentar**: Versailles
- 17:30 **Ce trebuie să știm despre bolile digestive? Ce, cum și cât mâncăm de sărbători**. Emisiune de prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **Gânduri de sărbători în Administrația Publică**. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academica. Economie**: Retrospectiva anului economic 2004. Emisiune de Ilie Șerbănescu
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Fascinația performanței**: Vedetele performanței în ajun de sărbători. Emisiune de Mugur Popovici
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Film serial**: Arta designului (II) (r)
- 00:30 **Film documentar**: Pădurile peruane (I) (r)
- 01:00 **Mereu în top**: invitat: Claudiu Bleonț - actor (r) Emisiune de Violeta Screciu
- 01:30 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu (r)
- 02:00 **Film documentar**: Arta designului (II)
- 03:00 **Întâlnire cu folclorul**: Interpreți de frunte: Veta Biriș, Gheorghe Roșoga, Laura Lavric. Emisiune de Theodora Popescu
- 03:30 **Film documentar**: Versailles
- 04:30 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 05:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu

MARȚI 21 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 11:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
- 13:30 **Întâlnire cu folclorul**. Emisiune de Theodora Popescu
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 15:00 **Film documentar**: Jocuri de artificii
- 15:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Amfitrion Corina**: invitat: Silvia Chițimă - etnolog Realizator Corina Chiriac
- 17:30 **Eva. Talk-show cu și despre femei**. Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **Retrospectiva anului 2004 în Administrația Publică** Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academica. Învățământ**: Arhitectura, domeniu al „modernului” în învățământul universitar. Emisiune de Ilie Ciurescu
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Economia de mâine**: Sindicatele și acordurile sociale, invitați Matei Brătianu – secretar general BNS și Iacob Baciu – președinte CSDR. Emisiune de Nicolae Mardari
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Îți mai aduci aminte doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 01:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 02:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
- 04:30 **Întâlnire cu folclorul**. Emisiune de Theodora Popescu
- 05:00 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)

MIERCURI 22 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 11:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu (r)
- 13:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Eva. Talk - show cu și despre femei**. Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci (r)
- 15:00 **Film serial**: Marea și idoli săi (VII)
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**: soliști Maria Dragomiroiu, Mioara Velicu, Radu Ciordăș. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Film artistic românesc**: „Pas în doi” (r)
- 18:00 **Film documentar**: Marea Britanie (IX)
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **Retrospectiva anului 2004 în Administrația Publică**. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academica. România în lume**: Noul guvern, invitați Silviu Alupei – ziarist, prof. univ. dr. Ionel Olteanu, Emil Boc – primarul municipiului Cluj-Napoca. Emisiune de Nicolae Mardari
- 22:00 **Presă pe diagonală**

- 22:30 **Diagnostic de urgență**. Emisiune de Florin Tudose
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Univers clasic**: Concertul Orchestrei Inginerilor, dirijor A. Iliescu. Emisiune de Mihai Darie
- 01:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 02:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu (r)
- 04:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 05:00 **Întâlnire cu folclorul**: soliști Maria Dragomiroiu, Mioara Velicu, Radu Ciordăș. Emisiune de Theodora Popescu

JOI 23 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Moș Crăciun mereu ești bun**. Ediție specială de Crăciun cu „Andantino”, „Corbeanca”. Emisiune de Ștefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
- 13:30 **Prietenii lui Marcel Dragomir**. Emisiune de Marcel Dragomir
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Ani de liceu**: „Festivalul LicArt” – Festival pentru liceeni. Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc (r)
- 15:00 **Film documentar**: Nigeria (VII)
- 15:30 **Un cântec pentru inima ta**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Amfitrion Corina**: invitat: Bogdan Caragea - etnolog. Emisiune de Corina Chiriac
- 17:30 **Lumea de mâine**: „Lumea și provocările viitorului”. Emisiune de Cristian Român
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **La zi de sărbătoare: Trupa Pinochio; Grupul de copii de la Călărași** Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academica. Starea culturii**: Cultură și model cultural. Dezbateri pe marginea lucrării prof. univ. dr. Aurelian Bondrea « Starea Culturii 2004 », invitați: Valeriu Răpeanu și Ion Brad. Emisiune de Nicolae Dan Frunteală
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Ani de liceu**: Ediție specială realizată de elevii și profesorii Liceului Teoretic „C.A. Rosetti”. Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Un cântec pentru inima ta**. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 00:30 **Film documentar**: Nigeria (VII) (r)
- 01:00 **Moș Crăciun mereu ești bun**. Ediție specială de Crăciun cu „Andantino”, „Corbeanca”. Emisiune de Ștefan Iordache și Mihaela Matei

VINERI 24 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Spectacol muzical pentru copii „Scufița Roșie”**. Muzica Dumitru Lupu: interpretează soliști ai Colegiului Național de Operă și ai Filarmonicii „George Enescu”, corul de copii „Kiriak” al Școlii nr. 150 și corul de cameră „Melos”. Realizator Mihai Darie
- 11:00 **Film artistic**: „Rubedeniile” (Mosfilm) (r)
- 13:00 **Sanie cu zurgălăi**: soliști Constantin Badea, Tatiana Tintea, Rodica Crețu, Gheorghe Roșoga, Ileana Ciuculete. Emisiune de Ionela Prodan
- 13:30 **Film documentar**: Semnificația Crăciunului. Realizator Daniel Paraschiv
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Colinde de pretutindeni**: România, Spania, Irlanda, Anglia – corurile „Carmina Minoră” și „Carmina Tenera”; dirijor Constantin Popescu. Emisiune de Mihai Darie
- 15:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 15:30 **Concert de colinde la biserica „Sfântul Gheorghe Vechi” din București**. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 **Film documentar**: Daruri pentru acasă ale războinicilor sacri. Realizator Daniel Paraschiv
- 17:00 **Cunoașterea între sacru și profan, între revelație și investigație**. Emisiune de Cătălin Grosu
- 18:00 **Colinde cu Fuego**. Emisiune de Theodora Popescu
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Ecumenica** – Ediție specială despre taina Nașterii Domnului. Emisiune în direct de Sorin Bejan
- 20:00 **Întâlnire cu folclorul**: „Astă seară-i sărbătoare”. Soliști Viorica Flintașu, Aneta Stan, Petre Săbădeanu. Emisiune de Theodora Popescu
- 20:30 **Film artistic românesc**: „Dumbrava minunată”
- 22:00 **Vestitorii Nașterii**: Gheorghe Berian, Viorica Greavu, grupul vocal al Seminarului teologic Galați. Emisiune de Ionela Prodan
- 23:00 **Mereu în top**: invitată Gina Bilous – creator de modă (I). Emisiune de Violeta Screciu
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Colinde, colinde.....e vremea colindelor**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 00:30 **Corul Eutherpe** – colinde. Emisiune de Mihai Darie
- 01:00 **Program folcloric**: Crăciun la Crama 2000 – Făgăraș (I). Emisiune de Ionela Prodan
- 02:00 **Film artistic românesc**: „Dumbrava minunată” (r)
- 03:30 **Spectacol muzical pentru copii „Scufița Roșie”**. Muzica Dumitru Lupu: interpretează soliști ai Colegiului Național de Operă și ai Filarmonicii „George Enescu”, corul de copii „Kiriak” al Școlii nr. 150 și corul de cameră „Melos”. Realizator Mihai Darie
- 04:30 **Sanie cu zurgălăi**: soliști Constantin Badea, Tatiana Tintea, Rodica Crețu, Gheorghe Roșoga, Ileana Ciuculete. Emisiune de Ionela Prodan
- 05:30 **Film documentar**: Semnificația Crăciunului. Realizator Daniel Paraschiv

SÂMBĂȚĂ 25 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Vestitorii Nașterii** – program folcloric. Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 8:00 **Mereu în top**: invitată Gina Bilous – creator de modă (I) (r). Emisiune de Violeta Screciu
- 8:30 **Concert de colinde la biserica „Sfântul Gheorghe Vechi” din București** (r). Emisiune de Theodora Popescu
- 9:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache și Mihaela Matei (r)
- 10:00 **Colinde, colinde.....e vremea colindelor**. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 10:30 **Din darurile Crăciunului**. Transmisiune directă de la Catedrala Patriarhală din București, Catedrala Mitropolitană din Atena și Cetatea Vaticanului; Pastorală de Crăciun a IPS Teotist și mesajul IPS Ioan Robu – arhiepiscop și mitropolit al Biserii Romano-Catolice. Realizator Sorin Bejan
- 13:00 **Miorița – Colinde de Crăciun**. Emisiune de Ioan Filip
- 13:30 **Viața ca un spectacol**. Emisiune specială de Crăciun. Realizator Vlad Leu
- 16:00 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu
- 17:00 **Priză directă**. Reportaj de la expoziția de icone Muzeul Satului. Realizator Marina Roman Boiangiu
- 17:40 **Concert de Crăciun: Concertul orchestrei „Camerata”**. Emisiune de Mihai Darie
- 18:00 **Prietenii lui Marcel Dragomir**: Invitată formația „Meloritm” și Cristina Manoliu. Emisiune de Marcel Dragomir
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Sanie cu zurgălăi**: soliști Ionela Prodan, Elena Merișoreanu, Gheorghe Turda. Emisiune de Ionela Prodan
- 19:30 **Grupul coral „Sound” în concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 20:00 **Spectacol de dans și muzică irlandeză – River Dance Zi-i din strune lăutare**: Maria Loga, Maria Ghinea, Rozica Petra. Emisiune de Theodora Popescu
- 23:00 **Mereu în top**: invitat: Gina Bilous – creator de modă (II). Emisiune de Violeta Screciu
- 00:30 **O melodie pentru fiecare**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 01:00 **Spectacol de dans și muzică irlandeză – River Dance** (r)
- 03:30 **Priză directă**. Reportaj de la expoziția de icone Muzeul Satului. Realizator Marina Roman Boiangiu
- 04:10 **Concert de Crăciun: Concertul orchestrei „Camerata”**. Emisiune de Mihai Darie
- 04:30 **Grupul coral „Sound” în concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 05:00 **Prietenii lui Marcel Dragomir**: Invitată formația „Meloritm” și Cristina Manoliu. Emisiune de Marcel Dragomir
- 05:30 **Colinde, colinde.....e vremea colindelor**. Emisiune de Dumitru Cucu (r)

DUMINICĂ 26 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **Grupul coral „Sound” în concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 7:00 **Film documentar**: Semnificația Crăciunului (r). Realizator Daniel Paraschiv
- 7:30 **Colinde cu Fuego**. Emisiune de Theodora Popescu (r)
- 8:00 **Ecumenica**. Emisiune de Sorin Bejan
- 9:00 **Muzică populară**: „Tinerete bob de aur” cu studenții Facultății de Muzică ai Universității Spiru Haret. Emisiune de Ionela Prodan
- 9:30 **Poveste de la arlecchin**: „Vis de Crăciun” la teatrul „Jon Creangă”. Emisiune de Gabriela Bănărescu
- 10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune concurs între elevii clasei a III-a A ai Școlii generale 109 și elevii clasei a III-a B ai Școlii generale nr.380 din București. Realizatori Ștefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 **Să stăm de vorbă** : Corul de copii « Meloritm » și Fuego. Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Văcariu
- 12:00 **Ora melomanului**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 13:00 **Amfitrion Corina**. Invitat: Grigore Leșe – profesor dr. în muzică
- 14:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu**. Ediție specială de Crăciun
- 17:00 **Arta documentarului**: Crăciunul în jurul lumii. Realizator Daniel Paraschiv
- 18:00 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Sportul în lume**. Emisiune de Mugur Popovici
- 19:30 **Moment folcloric**: Zi-i un cântecel! Soliști Elena Roizen; Aneta Stan, Viorica Lăcătușu. Emisiune de Theodora Popescu
- 20:00 **Cântecul și casa lui**: Crăciun la Crama 2000 – Făgăraș (II). Emisiune de Ionela Prodan
- 21:00 **Film artistic**: „Vițelul de aur” (Mosfilm)
- 23:30 **Urmasii ai lui Grigoras Dinicu**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 02:00 **Film artistic**: „Vițelul de aur” (Mosfilm) (r)
- 04:30 **Amfitrion Corina**. Invitat: Grigore Leșe – profesor dr. în muzică
- 05:30 **Sportul în lume**. Emisiune de Mugur Popovici

LUNI 27 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **Sportul în lume** (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Ecumenica** – Emisiune specială cu ocazia zilei Sfântului Ștefan. Emisiune de Sorin Bejan
- 10:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 11:00 **Film documentar**: Microcosmos – concert în iarbă
- 12:00 **Teatru tv**: Mizantropul (Franța)
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Mereu în top**: invitată: Gina Bilous – creator de modă (II) (r). Emisiune de Violeta Screciu
- 14:30 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu (r)
- 15:00 **Film documentar**: Hainak Inuit (I)
- 15:30 **Program folcloric**: La mulți ani Ștefane! Soliști Ștefania Rareș, Ștefan Miriuta, Polina Gheorghe, Catalin Maximiuc. Emisiune de Ionela Prodan
- 16:30 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 17:00 **Împodobeste mamă bradul!** Concert Fuego și Irina Loghin. Emisiune de Vlad Leu
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**

- 19:20 **La zi de sărbătoare. Administrația Publică**: gânduri despre anul 2004 și perspective pentru anul 2005. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academica. Economie**: Retrospectiva economică a anului 2004 (II) – piața financiară. Emisiune de Ilie Șerbănescu
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Fără menajamente**: Cavalierii fluiereiului la momentul adevărului. Emisiune de Mugur Popovici
- 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Program folcloric**: La mulți ani Ștefane! Soliști Ștefania Rareș, Ștefan Miriuta, Polina Gheorghe, Catalin Maximiuc. Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 01:00 **Împodobeste mamă bradul!** Concert Fuego și Irina Loghin. Emisiune de Vlad Leu
- 02:30 **Teatru tv**: Mizantropul (Franța)
- 04:30 **Film documentar**: Microcosmos – concert în iarbă
- 05:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu

MARȚI 28 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 11:00 **Intâlnire cu folclorul**. Emisiune de Theodora Popescu
- 11:30 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 15:00 **Film documentar**: Arta bucătăriei japoneze
- 15:30 **Profil spiritual – Silvia Marcovici**. Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Amfitrion Corina**: invitat: Mihai Bisericanu - actor. Realizator Corina Chiriac
- 17:30 **Eva. Talk-show cu și despre femei** – ediție specială de Crăciun. Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **La zi de sărbătoare. Administrația Publică**: gânduri despre 2004 – perspective pentru 2005. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Telenciclopedia valorilor românești – obiceiuri de iarnă**. Emisiune de Ion Bucheru
- 21:30 **Café concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Economia de mâine**: IMM –urile în anul 2004, invitat prof. univ. dr. Mircea Coșea și Cristian Pârvan, secretar general al Asociației Oamenilor de Afaceri. Emisiune de Nicolae Mardari
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Cântecul și casa lui**. Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 01:00 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 02:00 **Film documentar**: Arta bucătăriei japoneze
- 02:30 **Profil spiritual – Silvia Marcovici**. Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 03:10 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)

MIERCURI 29 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Opera comică pentru copii** – Fata prost păzită. Piesă preluată de la Palatul Copiilor. Emisiune de Marcel Dragomir
- 11:00 **Sanie cu zurgălăi**: soliști Viorica Flintașu, Marin Cornea, Elena Roizen. Emisiune de Ionela Prodan
- 11:30 **Teatru tv**: Un tramvai numit dorință. Piesă de teatru în interpretarea studenților Facultății de Teatru – Universitatea Spiru Haret
- 13:00 **Sportul în lume** – retrospectivă (I). Emisiune de Mugur Popovici
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Să stăm de vorbă** – Retrospectivă (I). Emisiune de Bianca Văcariu și Mugur Popovici
- 15:00 **Film serial**: Erupție vulcanică
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**: soliști Aneta Stan, Ion Lupu. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Film artistic românesc**: Dumbrava minunată (r)
- 18:00 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **La zi de sărbătoare**: Invitați: Grupul Andante și Grupul Meloritm; spectacol înregistrat de la Circul Globus. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academica**. România în lume: Imaginea României în 2004, Invitați: Teodor Meleșcanu – senator și Radu Podgoreanu – deputat. Emisiune de Nicolae Mardari
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Gazonul fierbinte – retrospectivă 2004**. Emisiune de Mugur Popovici
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Univers clasic**: Concertul Orchestrei Camerata, dirijor D. Teodorian. Emisiune de Mihai Darie
- 01:00 **Opera comică pentru copii** – Fata prost păzită. Piesă preluată de la Palatul Copiilor. Emisiune de Marcel Dragomir
- 02:00 **Sanie cu zurgălăi**: soliști Viorica Flintașu, Marin Cornea, Elena Roizen. Emisiune de Ionela Prodan
- 02:30 **Teatru tv**: Un tramvai numit dorință. Piesă de teatru în interpretarea studenților Facultății de Teatru – Universitatea Spiru Haret
- 04:00 **Sportul în lume** – retrospectivă (I). Emisiune de Mugur Popovici
- 04:30 **Univers clasic**: Concertul Orchestrei Camerata, dirijor D. Teodorian. Emisiune de Mihai Darie
- 05:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu

(continuare din pag. 6)

JOI

30 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică.
Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Opera comică pentru copii**: Il Signor Bruschino
- 11:00 **Întâlnire cu folclorul**: Ileana Stan, Mihai Mihalache.
Emisiune de Theodora Popescu
- 11:30 **Teatru tv**: Femeile savante (Franța)
- 13:00 **Sportul în lume – retrospectivă (II)**.
Emisiune de Mugur Popovici
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Ani de liceu**: - retrospectivă (I). Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc (r)
- 15:00 **Au fost aici pentru dumneavoastră în anul 2004**.
Emisiune de Mugur Popovici
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Amfitrion Corina**: invitat: Alexandru Lulescu - actor.
Emisiune de Corina Chiriac
- 17:30 **Un cântec pentru inima ta**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 18:00 **Film documentar**: Înainte de vernisaj
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **La zi de sărbătoare** Invitați: Grupul Andante și Grupul Meloritm; spectacol înregistrat de la Circul Globus.
Emisiune de George Nicolau
- 21:00 **Academia. Starea culturii**: Magistri ai școlii și culturii românești: Ilie Murgulescu.
Emisiune de Nicolae Dan Frunteletă
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Ani de liceu**: Liceul teoretic „Al. I. Cuza” - București ediție specială. Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Un cântec pentru inima ta**. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 00:30 **Film documentar**: Înainte de vernisaj (r)
- 01:00 **Opera comică pentru copii**: Il Signor Bruschino
- 02:00 **Întâlnire cu folclorul**: Ileana Stan, Mihai Mihalache
Emisiune de Theodora Popescu
- 02:30 **Teatru tv**: Femeile savante (Franța)
- 04:30 **Sportul în lume – retrospectivă (II)**
Emisiune de Mugur Popovici

VINERI

31 decembrie 2004

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică.
Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Opera comică pentru copii**: La serva padrona
- 11:00 **Film artistic**: „Viștelul de aur” (Mosfilm) (r)
- 13:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Eva – talk show cu și despre femei**. Ediție specială.
Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci (r)
- 15:00 **Teatru tv**: Nuca de cocos (Franța)
- 17:00 **Întâlnire cu folclorul**: Viorica Galan, Marius Măgureanu, Ileana Domuța. Emisiune de Theodora Popescu
- 17:30 **Călător prin România**: Obiceiuri de Anul Nou la români evocate și comentate cu invitatul Al. Constantin.
Emisiune de Ciprian Vasilescu
- 18:00 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Film documentar**: Spectacol în vârful Alpilor

PROGRAM SPECIAL DE REVELION

- 20:00 **Plugușor – Colinde de Anul Nou**, jocuri cu măști cu ansamblul folcloric școlar „Colinda” din Mioarele. jud. Argeș. Emisiune de Ioan Filip
- 20:30 **Revelion cu prietenii**: Mari interpreți de muzică ușoară – Laura Stoica, Ducu Bertzi, Daniel Iordachioaie, Mihai Constantinescu. Emisiune de Marcel Dragomir
- 21:00 **Satule, mi-e dor de tine**: soliști Viorica Flintasu, Dumitru Ridescu. Emisiune de Ionela Prodan
- 21:45 **Aminții de la filmare**: Întâmplări vesele din timpul filmărilor povestite de Cornel Todea și Dinu Cocea în dialog cu Ion Bucheru
- 22:15 **Masca de Anul Nou**: Priză directă, ediție specială cu Mihai Mălaimare. Emisiune de Marina Roman Boiangiu
- 22:45 **Cuvântul prof. univ. dr. Aurelian Bondrea** – președintele Fundației *România de Mâine* și Televiziunii *România de Mâine*
- 23:00 **Scrisoare de la Tudor Gheorghe** – recital.
Emisiune de Nicolae Dan Frunteletă
- 23:30 **Mesajul Președintelui României**
- 23:45 **Moment folcloric cu Elena Roizen, Ion Amititeloaie**.
Emisiune de Theodora Popescu
- 00:00 **Gong de Anul Nou**
- 00:05 **Hai noroc și La mulți ani!** Cu Maria Ciobanu, Laura Lavric, Maria Dragomiroiu, Petre Săbădeanu, Ion Lupu, Viorica Flintașu
- 00:30 **Doar o glumă să-ți mai spun**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 00:45 **Café concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 01:15 **Concert înregistrat** – River Dance
- 01:45 **Lumea Anului Nou – reportaj Deutsche Welle**.
Realizator Mihaela Anastase
- 02:00 **Cântece la Hanul lui Manuc**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 02:45 **Ansambliuri de copii invitate la tvRM**.
Emisiune de Dumitru Cucu
- 03:15 **Un cântec pentru fiecare**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 04:00 **Hai cu toții, să petrecem** cu Nina Predescu, Norica Enache, Angela Șerban. Emisiune de Theodora Popescu
- 04:30 **Cântece de petrecere** cu Ioana Stăne, Ștefan Miriuta, Sica Rusu. Emisiune de Ionela Prodan
- 05:00 **Univers sonor** – Concert de muzică clasică.
Emisiune de Mihai Darie

SÂMBĂȚĂ
1 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
- 6:30 **Retrospectivă – fotbalul intern și internațional (I)**
- 7:30 **Muzică populară**: Revelion la Crama 2000 / Făgăraș.
Emisiune de Ionela Prodan
- 8:00 **Scufița Roșie** – balet pentru copii (r). Emisiune de Mihai Darie
- 9:00 **Planeta copiii**. Emisiune de Ștefan Iordache și Mihaela Matei (r)
- 10:00 **Film documentar**: Rapsodie de iarnă
- 10:30 **Ecumenica – Transmisiune în direct de la Catedrala Patriarhală din București**, Catedrala Mitropolitană din Atena și Vatican (Mesajul Urbi et Orbi), mesaje de Anul Nou (Patriarhul Teoctist, Arhiepiscopul Ioan Robu, Menahem Hakohen, Osman Aziz). Emisiune de Sorin Bejan
- 13:00 **Miorița – tradiții de Anul Nou**. Emisiune de Ioan Filip
- 13:30 **Cabana veseliei**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 14:30 **Dacă dorii să revedeți**: Scrisoare de la Tudor Gheorghe.
Emisiune de Nicolae Dan Frunteletă
- 15:00 **Sanie cu zurgălăi**: soliști Viorica Flintașu, Marin Cornea, Elena Roizen. Emisiune de Ionela Prodan

- 15:45 **Doar o glumă să-ți mai spun**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 **Teatru MASCĂ**: Domnul de Pourceaugnac.
Piesa de teatru de Molière
- 17:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 18:00 **Prietenii lui Marcel Dragomir**: Anastasia Lazariuc în concert la Chișinău. Emisiune de Marcel Dragomir
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Film artistic românesc**: Mușchetarul român
- 21:00 **Film serial**: Arsene Lupin (XI)
- 22:00 **Revelion cu prietenii**: Mari interpreți de muzică ușoară – Laura Stoica, Ducu Bertzi, Daniel Iordachioaie, Mihai Constantinescu. Emisiune de Marcel Dragomir
- 22:30 **Aminții de la filmare**: Întâmplări vesele din timpul filmărilor povestite de Cornel Todea și Dinu Cocea în dialog cu Ion Bucheru
- 23:00 **Mereu în top**. Invitată: Zina Dumitrescu - creator de modă. Emisiune de Violeta Screciu
- 23:30 **Astăzi vreau să îmi petrec!** Cu Filuța Bogdan, Neta Soare, Emilia Ghinescu. Emisiune de Theodora Popescu
- 00:00 **Film artistic românesc**: Mușchetarul român (r)
- 02:00 **Film serial**: Arsene Lupin (XI) (r)
- 03:00 **Teatru MASCĂ**: Domnul de Pourceaugnac.
Piesa de teatru de Molière
- 05:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu

DUMINICĂ
2 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **Retrospectivă – fotbalul intern și internațional (II)**
- 7:30 **Selecțiuni din programul de Revelion: Masca de Anul Nou**: Priză directă – ediție specială cu Mihai Mălaimare. Emisiune de Marina Roman Boiangiu
- 8:00 **Ecumenica**. Emisiune de Sorin Bejan
- 9:00 **Ani de liceu** – retrospectivă (II). Emisiune de Alina Motoc și Mugur Popovici
- 10:00 **Planeta copiii**. Emisiune concurs între elevii clasei a III-a C ai Școlii generale 109 și elevii clasei a III-a D ai Școlii generale nr.380 din București.
Realizatori Ștefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 **Să stăm de vorbă**: cu « Bambi » și « Sunetul Muzicii ».
Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Văcariu
- 12:00 **Ora melomanului** – ediție specială cu selecțiuni din cele mai bune emisiuni. Emisiune de Dumitru Cucu
- 13:00 **Amfitrion Corina**. Invitat: Nicu Constantin – actor
- 14:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu**. Ediție specială
- 17:00 **Arta documentarului**: Pământuri malatestiene.
Realizator Daniel Paraschiv
- 18:00 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Cunoașterea între sacru și profan, între revelație și investigație (r)**. Emisiune de Cătălin Grosu
- 20:00 **Îți mai aduci aminte, doamnă?** Soliști Vasile Topârceanu, Ionela Prodan, Ilie Roșu. Emisiune de Ionela Prodan
- 21:00 **Film artistic**: „Sonata pe malul lacului”
- 22:30 **Café concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 23:00 **Spectacol realizat de studenții Facultății de Muzică – Universitatea Spiru Haret (r)**. Emisiune de Carmen Stoianov
- 00:30 **Film artistic**: „Sonata pe malul lacului” (r)
- 02:00 **Cunoașterea între sacru și profan, între revelație și investigație (r)**. Emisiune de Cătălin Grosu
- 03:00 **Arta documentarului**: Pământuri malatestiene.
Realizator Daniel Paraschiv
- 04:00 **Film artistic**: „Sonata pe malul lacului”

LUNI
3 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **Retrospectivă sportivă (r)**
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Spectacol de balet: „Fata moșului și fataabei”**.
Emisiune de Marcel Dragomir
- 11:00 **Varietăți muzicale**. Dumitru Cucu
- 12:00 **Teatru tv: Gustul mierii** – Spectacol realizat de studenții Facultății de Teatru – Universitatea Spiru Haret
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Mereu în top**: invitată: Zina Dumitrescu – creator de modă (r). Emisiune de Violeta Screciu
- 14:30 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu (r)
- 15:00 **Film documentar**: Hainak Inuit (II)
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**: Maria Ciobanu, Maria Dragomiroiu, Laura Lavric. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Sanie cu zurgălăi**: Soliști Polina Manoila, Ion Lăceanu, Ionuț Sidau, Tita Barbușescu. Emisiune de Ionela Prodan
- 17:30 **Film documentar**: Orașul interzis
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Film artistic românesc: De ce trag clopotele Mitică?**
- 21:00 **Academia. Economie**: Anul economic 2005 – perspectivele pieței financiare. Emisiune de Ilie Șerbănescu
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Fascinația performanței: fotbal, gimnastică, handbal în 2004**. Emisiune de Mugur Popovici
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Film documentar**: Hainak Inuit (II) (r)
- 01:00 **Spectacol de balet: „Fata moșului și fataabei”**.
Emisiune de Marcel Dragomir
- 02:00 **Varietăți muzicale**. Dumitru Cucu
- 02:30 **Teatru tv: Gustul mierii** – Spectacol realizat de studenții Facultății de Teatru – Universitatea Spiru Haret
- 04:00 **Film documentar**: Orașul interzis
- 05:00 **Mereu în top**: invitată Zina Dumitrescu – creator de modă (r). Emisiune de Violeta Screciu
- 05:30 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu (r)

MĂRȚI
4 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică.
Emisiune de George Marinescu (r).
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu (r)
- 12:30 **Film documentar**: Banjunublu
- 13:00 **Să stăm de vorbă**: Retrospectivă (II).
Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Văcariu
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 15:00 **Film documentar**: Farmecul provinciei Yunan
- 15:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Amfitrion Corina**. Invitat: Doru Ana - actor.
Realizator Corina Chiriac
- 17:30 **Eva. Talk-show cu și despre femei**.
Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Film artistic românesc: Înghititorul de săbii**
- 21:00 **Academia. Învățământ**: Noutăți în sistemele universitare de evaluare a cunoștințelor. Emisiune de Ilie Ciurescu

- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Economia de mâine**: Parteneriatul social. Invitați: Marian Petre Miliuț – președinte UNPR, Bogdan Hossu – președinte Cartel Alfa. Emisiune de Nicolae Mardari
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Îți mai aduci aminte doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 01:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu (r)
- 03:30 **Film documentar**: Banjunublu
- 04:00 **Să stăm de vorbă**: Retrospectivă (II).
Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Văcariu
- 05:00 **Film documentar**: Farmecul provinciei Yunan
- 05:30 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu

MIERCURI
5 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică.
Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Planeta copiii**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 11:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Eva. Talk – show cu și despre femei**.
Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Ganci (r)
- 15:00 **Film documentar în serial**: Destinul Marcei Merino (I)
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**. Soliști: Victorița Lăcătușu, Ileana Lăceanu, Anisoara Vlaicu. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Film artistic românesc**: „Mușchetarul român” (r)
- 18:00 **Film documentar**: Portret simfonic China
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **Film artistic: Prima zăpadă**
- 21:00 **Academia. România în lume**: Pe calea spre Uniunea Europeană, invitați: Varujan Vosganian – deputat, Liviu Voinea – analist economic. Emisiune de Nicolae Mardari
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Telemedicina**. Invitați: dr. Radu Dop, Mihaela Ghiță. Emisiune de Cătălin Grosu
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Univers clasic**: Recital de chitară din Festivalul „Eduard Pamfil”. Emisiune de Mihai Darie
- 01:00 **Planeta copiii**. Emisiune de Ștefan Iordache (r)
- 02:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu** (r)
- 04:30 **Film artistic românesc**: „Mușchetarul român” (r)

JOI
6 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică.
Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Ecumenica** – Ediție specială. Emisiune de Sorin Bejan
- 11:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu (r)
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Concert de cameră**: Orchestra de Cameră a Inginerilor. Emisiune de Mihai Darie
- 15:00 **Film documentar**: Portrete
- 15:30 **Un cântec pentru inima ta**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 **Amfitrion Corina**. Invitat: Ion Lucian - actor.
Emisiune de Corina Chiriac
- 17:30 **Metamorfozele gravurii**. Invitați Dorel Bahrin și Dorel Manea. Emisiune de Cătălin Grosu
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **Ideii etern contemporane**: Homo Faber.
Moderator Alexandru Mironov. Emisiune de Cătălin Grosu
- 20:15 **Gala premiilor RBA: spectacol înregistrat (I)**
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Ani de liceu**: Festivalul de teatru pentru liceeni la Liceul „Jean Monet”. Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Un cântec pentru inima ta**. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 00:30 **Film documentar**: Portrete (r)
- 01:00 **Viața ca un spectacol**. Emisiune de Vlad Leu (r)
- 02:30 **Amfitrion Corina**: Invitat: Ion Lucian - actor.
Emisiune de Corina Chiriac
- 03:30 **Metamorfozele gravurii** – invitați Dorel Bahrin și Dorel Manea. Emisiune de Cătălin Grosu
- 04:30 **Ani de liceu**: Festivalul de teatru pentru liceeni la Liceul „Jean Monet”. Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 05:30 **Film documentar**: Portrete

VINERI
7 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică.
Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 **Bună dimineața!** (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 **Știri tvRM**
- 10:00 **Ecumenica „Sfântul Ion”** (Ediție specială.)
Emisiune de Sorin Bejan
- 11:00 **Spectacol realizat de studenții Facultății de Muzică – Universitatea Spiru Haret**. Emisiune de Carmen Stoianov (r)
- 13:00 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 13:30 **Film documentar**: Rapsodie de iarnă.
Realizator Daniel Paraschiv
- 14:00 **Știri tvRM**
- 14:05 **Să stăm de vorbă**: cu « Bambi » și « Sunetul Muzicii »(r).
Emisiune de Bianca Văcariu și Mugur Popovici
- 15:00 **Film documentar**: Poussin
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**: Lucian Văduva, Maria Militaru, Constantin Enceanu. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase

- 16:30 **Prezentul continuu**: Balurile bobocilor la Universitatea Spiru Haret: Facultățile de Sociologie-Psihologie, Limbi și Literaturi Străine și Teatru.
Emisiune de Bianca Văcariu și Mugur Popovici
- 17:30 **Poveste de la arlechin** Teatru Bulandra – piesa „Tatăl” regia Cătălina Buzoianu (r). Emisiune de Gabriela Bănărescu
- 18:00 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
- 18:30 **Actualități**
- 19:10 **Jurnal economic**
- 19:20 **Gala premiilor RBA: spectacol înregistrat (II)**
- 21:00 **La mulți ani, Ioane!** Soliști Ioana Cornea, Ionuț Sidau, Ionela Prodan
- 22:00 **Presă pe diagonală**
- 22:30 **Gazonul fierbinte**: Antrenorii Naționali la început de mandat. Emisiune de Mugur Popovici
- 23:30 **24 de ore**. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 **Univers clasic**: Gala laureaților Festivalul „Eduard Pamfil”. Emisiune de Mihai Darie
- 01:00 **Spectacol realizat de studenții Facultății de Muzică – Universitatea Spiru Haret**. Emisiune de Carmen Stoianov (r)
- 02:00 **Varietăți muzicale**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 02:30 **Film documentar**: Rapsodie de iarnă.
Realizator Daniel Paraschiv
- 03:00 **Gala premiilor RBA: spectacol înregistrat (II)**
- 05:00 **Univers clasic**: Gala laureaților Festivalul „Eduard Pamfil”. Emisiune de Mihai Darie

SÂMBĂȚĂ
8 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
- 6:30 **24 de ore** (r)
- 7:00 **Presă pe diagonală** (r)
- 7:30 **Knock out**. Emisiune de Alexandru Ganci
- 8:00 **Spectacol de balet: „Fata moșului și fataabei”** (r).
Emisiune de Marcel Dragomir
- 9:00 **Planeta copiii**. Emisiune de Ștefan Iordache (r).
- 10:00 **Sunteți un om sănătos?** Emisiune de Constantin Dumitrache
- 11:00 **Viitorul în prezent**: „1100 de minute cu Caragiale.”
Invitați Radu Beligan, Măruța Talpeș.
Moderator: Alexandru Mironov. Emisiune de Cătălin Grosu
- 12:00 **Agricultura și alimentația**: Gestiunea fondurilor din agricultură (II). Invitați: Cornelia Arabagiu – director adjunct SAPARD, Otilia Manta – președintele Grupului Român de Investiții și Consultanță și Ion Cioceanu – director general ANCA. Emisiune de Constantin Pintilie
- 13:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională**.
Emisiune de Ioan Filip
- 13:30 **Profil spiritual**. Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 14:30 **Întâlnire cu folclorul**. Soliști: Filuța Bogdan, Nina Predescu, Neta Soare. Emisiune de Theodora Popescu
- 15:00 **Cafeneaua literară și artistică – Marele București**.
Emisiune de Vlad Leu
- 15:40 **Varietăți muzicale (I)**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu
- 17:00 **Priză directă**. Emisiune de actualitate culturală.
Realizator Marina Roman Boiangiu
- 17:40 **Varietăți muzicale (II)**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 18:00 **Prietenii lui Marcel Dragomir**.
Emisiune de Marcel Dragomir
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Film artistic românesc**: „Adela”
- 21:00 **Film serial**: Arsene Lupin ep. (XII)
- 22:00 **Provocarea**. Emisiune de Leonard Hențiu
- 22:40 **Café concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 23:00 **Mereu în top**. Emisiune de Violeta Screciu
- 23:30 **Săptămâna internă**
- 00:00 **Film artistic românesc**: „Adela” (r)
- 02:00 **Film serial**: Arsene Lupin ep. (XII) (r)
- 03:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională**.
Emisiune de Ioan Filip
- 03:30 **Profil spiritual**. Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 04:00 **Întâlnire cu folclorul**. Soliști: Filuța Bogdan, Nina Predescu, Neta Soare. Emisiune de Theodora Popescu
- 04:30 **Cafeneaua literară și artistică – Marele București**.
Emisiune de Vlad Leu
- 05:15 **Varietăți muzicale (I)**. Emisiune de Dumitru Cucu

DUMINICĂ
9 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 **Săptămâna internă** (r)
- 7:00 **Sportul în lume** (r). Realizator Daniel Paraschiv
- 7:30 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov (r)
- 8:00 **Ecumenica**. Emisiune de Sorin Bejan
- 9:00 **Un calculator pentru fiecare**. Invitați: Cristian Grigoriu, Nicolae Crețelean. Emisiune de Cătălin Grosu
- 10:00 **Planeta copiii**. Emisiune concurs între elevii clasei a IV-a A ai Școlii generale 109 și elevii clasei a IV-a B ai Școlii generale nr.380 din București.
Realizatori Ștefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 **Să stăm de vorbă**: Ansamblul „Primăvara” al Ministerului Administrației și Internelor. Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Văcariu
- 12:00 **Ora melomanului**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 13:00 **Amfitrion Corina**. Invitată: Adriana Piteșteanu – conferențiar universitar
- 14:00 **Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu**.
Arta documentarului: Orvietto (I).
Realizator Daniel Paraschiv
- 18:00 **Video VIP**. Emisiune de Leonard Hențiu
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Sportul în lume**. Emisiune de Mugur Popovici
- 19:30 **Aminții de la filmare cu regizorul Mihai Constantinescu**.
Emisiune de Ion Bucheru
- 20:00 **Cântecul și casa lui: recital Gheorghe Turda**.
Emisiune de Ionela Prodan
- 21:00 **Film artistic**: „Cinci seri” (Mosfilm)
- 22:30 **Café concert**. Emisiune de Dumitru Cucu
- 23:00 **Film documentar**: Știință și tehnică (II)
- 23:30 **Săptămâna externă**
- 00:00 **Film artistic**: „Cinci seri” (Mosfilm) (r)
- 02:00 **Să stăm de vorbă**: Ansamblul „Primăvara” al Ministerului Administrației și Internelor. Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Văcariu
- 03:00 **Amfitrion Corina**. Invitată: Adriana Piteșteanu. conferențiar universitar
- 04 :00 **Arta documentarului**: Orvietto (I).
Realizator

În scăpărări de stea, colinda...

„Colinde, colinde Sosiră colindele” ...

Prof. univ. dr. Carmen STOIANOV
Decan al Facultății de Muzică

sună – în versuri – spusa eminesciană a cântărilor „zise” la poale de cetini troienite prin aspra suflare a iernilor și luminate de candela gândului nostru, venit de la bunii cei străbuni ai neamului românesc.

A țese în sonor strai nou de sănătate, pace în inimi, înfrățire, fericire, belșug și trai îndestulat în zorii anului mănos ce stă să înceapă – aceasta este rațiunea primară de a fi și a lui „Lerui ler și lilioară” și a lui „Florile dalbe, flori” – venite din zvonul de simțire a celorlalte veacuri nestinse, dar și a mai nouului „frunză verde de albastru” – iscat din simțirea nichitiană la aceleași întâlniri de taină...

Ne ard anii și timpurile, ne ard anotimpurile de același dor de Nichita, acum la ceas de decembrie, dar mai cu seamă de dor de colindă „den bătrâni”, pentru că sufletul tânjește mereu și mereu la caldă ei mângâiere.

Străjuind neuitarea timpurilor, purtate de vulturul Romei peste creste și văi de Carpați, bogate în urări, luminoase în clinchetul glasurilor curate de tineri sau copii, vârtoase precum trainica rostire a celor împovărați de ani și știutori de viață, colindele își croiesc, iarnă de iarnă, cărare spre sufletul nostru, desăvârșindu-și lucrarea întru curăție și prinos...

Avem nevoie de ele, pentru că sunt parte a ființei neamului, pentru că ne legitimăm prin ele; este opinia unui împătimit culegător și cunoscător de colindă românească: îl numim aici pe Sabin V. Drăgoi, cercetător pasionat al acestui străvechi rit agrar ce urcă spre noi din „cele veacuri” al căror șir s-a petrecut în toarcerea vremii și a străluminărilor de sacralitate!

A privi în viitor: iată sintagma-cheie ce se lasă citită în sensul și depănarea colindei; ea desemnează, pentru fiecare din noi, spațiul divin în care suntem chemați să pășim o dată cu pragul noului an, spațiul în care vom lăsa amprente de lumină și înțelepciune, așa cum au făcut-o părinții acestui neam, colindând de pe versante de Carpați până-n rodul câmpiei sau la „marea cea mare” și voievodală și cum au știut să ne conducă pașii pentru a cinsti datina și a trezi copilul din noi o dată cu sosirea timpului lui Alb Împărat.

Gen ancestral, colindul poartă cu sine bogate conotații, la granița îngemănării muzical-literare cu gestul și subînțelesul scriptur teatral, cu o locație și cu instrumentar specific care păstrează – în linii largi – aceleași date de referință: grupul de colindători (de cele mai multe ori omogen ca vârstă), urarea în pragul casei sau în bățatură și abia apoi trecerea obligatorie peste prag, clopoțelii sau tălăgile, răspunsul gazdei, ceasul la care ziua și noaptea se îngână în tonurile de plumburiu ale unui cer pe care stau să înceapă scăpărările de stea. Toate acestea definesc colinda; farmecul ei spectacolar rezidă în repetitivitatea aproape incantatorie a spusei muzicale,

în scenariul cunoscut și răscunoscut, dar atât de proaspăt de fiecare dată, dorit, așteptat, chemat în prag de iarnă ca o altă sărbătoare a sufletului ce simte nevoia să se spele de „cele rele” și să adune „cele bune” în cele mai variate exprimări alegorice.

Forța lor emoțională este dificil de exprimat în cuvinte și aceasta nu pentru că le-am săraci explicându-le, ci pentru că undeva, în adâncul nostru, păzim această comoară de orice atingere și dorim ca taina să rămână „invălită” în tăceri cântate doar pentru noi, spre a ne lumina mereu cu aceeași blândă rază, venită din „corola de lumină” a zicerii străbune.

Dorirea de sănătate și bunăstare scandată pe melodii simple, șlefuite în curgerea secolelor, este ascultată cu emoție de fiecare dată, jocul

GHEORGHE ADOC, *Sorcova*, desen și acuarelă (1963)

rememorărilor suprapunând imaginea copiilor de astăzi cu cea a copiilor de „mai an” sau „de pe-atunci”, din răscolite coltoane de zicere îndătinată...

De fapt, răspunzând întrebărilor nerostite – „cum va fi anul ce vine?... ne va găsi în putere?... în bună sănătate?...” – colinda nu face altceva decât să completeze energiile degatului: de-o parte colindătorii, de cealaltă cei colindați; și, asemenea cerului vremurii, aceștia din urmă vor lua – dacă n-au luat, deja – calea colindei pentru ca întreaga suflare a satului să fie ceea ce se dorește a fi: o mare familie în care mamele nu nasc copii, ci speranțe.

Îngemănarea sunetului cântat cu cel vorbit, toate în prelungirea gândului cel bun ce se cere rostit respectă triada ritmului magic cultivând, în mereu aceeași ordine, arta tăcerii „ascultătoare”, a cuvântării prin rostire muzicală și a binecuvântării din priviri

de îndată ce razele inimii noastre de soare, atinse de duhul rostirii fac să tremure cel puțin o stea de dincolo de orizontica depărtare.

Cu o arhitectonică la fel de simplă precum le este zicerea rotată, colindele par a exploata la maximum ideea de concizie, ca și esența lor arhaică. Sunt „suflet din sufletul neamului” pentru că păstrează – în sipetul lor de frumusețe – cele mai vechi întorsături melodice, cele mai pregnante formule ritmice, cea mai proaspătă adresare de la nepot la bunic, de la tânăr la amintirea mereu vie a tinereții date-n rod și a creștetului nins de vreme.

Traseul stabilit de colindători prin ulițe de sat și timpuri de viață nouă și sporire gospodăriilor colindate, îmbunând soarta prin cântecul oferit pe prag de lumină, la poale de cetini.

În serile magice ale noului început de an solar, când cu toții ne tragem noi seve, când planeta se împărțese din preaplina inimilor noastre de soare, când Crăciunul alătură colindelor și cântecul de stea ca împlinire a Bunevestirii, să facem loc, în inimile noastre, unui spațiu inițiat de cântare.

O facem an de an, cu promisiunea adânc ascunsă undeva, în străfundul sufletului că vom fi mai buni, mai harnici, mai cinstiți, mai apropiați, mai săritorii la vreo nevoie a aproapelui... Și să dea Domnul ca promisiunea să ni se-mplinească, tot așa cum se dorește zidită în fapte spusa de sănătate, de spor, de bine și de viață lungă a colindei.

V-ați gândi, însă, că dincolo de toate colindul mai este și altceva? Este una din cele puține, dar hărăuite lecții supreme din care aflăm că suntem făcuți din nemărginiri și că sensul colindării este tocmai acela de a vesti tuturor că a venit vremea să ne recăstigăm dreptul la nemărginiri de gând, scoțând din sipetul memoriei alte și alte sunete de învățătură și urare.

Ca și în anii trecuți, concertul de colinde susținut de studenții Facultății de Muzică a Universității Spiru Haret este un prilej de încântare, vestind sărbătoarea ce stă să înceapă. Cele două conducătoare ale corului – lect. univ. drd. Adriana Drăgan și Adela Răchițan, fosta ei studentă, actualmente masterandă a Facultății de Muzică – au pregătit un repertoriu reprezentativ, cu colinde pentru suflet de om și de țară, ca și cu cântece de stea.

Fie ele creații populare din folclorul nostru – cum este acel cunoscut *Dimineața lui Crăciun* sau din cel german – *S-a născut Mesia* – fie armonizări – *Dă-i Domnului, Doamne* (Ovidiu Drăgan) sau prelucrări – *La Vetelem, colo-n jos* (Nicolae Lungu), fie creații în spirit folcloric – *Praznic luminos* (Timotei Popovici), *Săltați câmpuri și livezi* (Alexandru Pașcanu), *Sus la poarta raiului, Colindă* (Emil Monția), *Domnul Iisus Hristos* (Dumitru Georgescu Kiriac), *Colindă de țară* (Petru Stoianov, pe versuri de Nichita Stănescu), toate colindele au trecut prin sensibilitatea tinerilor interpreți pentru a ajunge la cei cărora le sunt destinate.

În prag de sărbătoare, un clinchet de zurgălăi vestește ora cântecului pentru ca – asemenea „florilor dalbe” – pe pământ să-nmugurească, din nou, bunul gând...

GHEORGHE ADOC, *Colindători*, desen în tuș negru pe carton alb (2002)

Otilia CAZIMIR

Uite, vine Moș Crăciun!

Drin nămeți, în fapt de seară,
A plecat către oraș,
Moșbătrân, c-un iepuraș
Înhămat la sănioară.

Drumurile-s troienite,
Noaptea vine, gerul crește...
Cu urechile ciulite,
Iepurașul se grăbește.

Uite-o casă colo-n vale,
Cu ferestre luminate,
Moșul s-a oprit din cale,
Cu toiagu-n poartă bate:

— Bună seara, bună seara!
Iaca, vin cu sănioara
Și cu daruri proaspete —
Bucuroși de oaspete?

Octavian GOGA

COLINDĂ

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
La casa de om sărac
Ș-a gătit făina-n sac
Și n-avem să-ți dăm colac...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
De toate răzoarele,
De toate ogoarele
Ne-am trudit picioarele...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Toate săptămânile
Ne-am ostenit mâinile
Și-am adunat grâncile...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Slujim slujba satului,
Țarina bogatului...
Dajura-mpăratului...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Pe toate cărările
Îți cântăm cântările,
Ardem lumânările
Moș Crăciun!

— Bucuroși,
Bucuroși,
Strigă glasuri de copii.
Moșule, de unde vii?
— Iaca, vin din moși-strămoși,
Încărcat cu jucării!

... Noapte rece și albastră,
Ies copiii la fereastră,
Șă se uite cum coboară
Drin troianul uriaș
Moșbătrân, c-un iepuraș
Înhămat la sănioară...

Vasile VOICULESCU

MOȘ CRĂCIUN

Moș Crăciun cu barba albă, moș Crăciun/
cu traista plină,

Vechi stăpân atât de darnic al copilăriei mele,
Azi la noi în sat te-asteaptă toată casa cu lumină,
Cu colinde și cu cântec și cu crai ceteți de stele.

Tu te furizezi în taină pe la fiecare poartă,
Cu pășirea ta tiptilă nu lași urme pe zăpadă,
Dar te simte-nțreg cuprinsul oropiștilor/

de soartă,
Când lași binecuvântarea peste capul/
lor să cadă.

Tu cobori și-n sara asta, tu cobori ca totdeauna,
De pământul greu de rele, sol bătrân/
de gânduri bune,
Și-nveșmânti c-un val de pace răzvrătirea-nviforată...
Cum te-asteaptă-n sat la mine!... Du-te, du-te/
Moș Crăciune...

De nu ți-o fi peste mână treci și pe la casa noastră,
Biata mama-ngândurată azi e singură la masă,
Tu măcar o rază-n suflet îi trimite pe fereastră,
Când vezi neatins și vinul și colacul de pe masă.

Apoi pleacă, Moș Crăciune... pe oriunde-și/
duce darul
Bătrâneasca și cinstita și curata noastră lege;
Numa-n lumea mea străină nu-cerca să treci hotarul,
Căci și inima și casa ți-s închise-aici, moșnege!...

(Urmare din pag. 1)

Din păcate, deși cultura este o dimensiune fundamentală a existenței noastre personale, sociale, naționale și, mai ales, spirituale, dezbaterile teoretice care i-au fost dedicate în epoca noastră sunt sporadice, lipsite de capacitate de cuprindere. Mult mai numeroase sunt dezbaterile teoretice despre cultură în secolul al XIX-lea, în special în cuprinsul tendinței romantice.

M-am gândit recent la acest fapt tocmai sub impresia puternică a pregătirilor care se fac la noi și în alte părți ale lumii pentru a întâmpina așa cum se cuvine marea și sfânta sărbătoare a Nașterii Domnului, dar și sub impulsul ideii de alianță necesară și indestructibilă între cultura creștină, cultura tradițională și cultura națională.

Varietatea definițiilor ale culturii se bazează pe criterii diferite în abordarea noțiunii. Când vorbim de o epocă de cultură, criteriul este istoric. Când vorbim de om de cultură, criteriul e profesional, antropologic sau sociologic. Când vorbim de cultură creștină, criteriul este tipologic, respectiv religios și teologic. Când vorbim de cultură materială, care se deosebește de cultura spirituală,

criteriul este filosofic. Când vorbim de o cultură a democrației, criteriul e politic sau civic. Când vorbim de cultură primitivă, arhaică, antică, medievală, modernă sau contemporană, criteriul este stadiul, respectiv cronologic.

De fapt, cultura e o noțiune care se lasă cu greu definită. Nu este exagerat să spunem că e o noțiune indefinibilă. Este în ea ceva fluid, misterios și, totodată, fascinant care solicită participarea întregii noastre ființe la efortul mereu reluat, dar niciodată încheiat, de a descifra măcar ceva din arcanele lumii. Este o noțiune de maximă generalitate, care nu poate fi subordonată altor noțiuni.

Există, de altfel, numeroase idei care, deși sunt trăite, uneori foarte intens, nu pot fi exprimate într-o formă logică încheiată, clară, sistematică. Diferențele dintre viață, spiritualitate și intelect, cu primatul vieții și al trăirii spirituale asupra rațiunii schematice, restrictive și simplificatoare, pot explica incapacitatea noastră de a exprima în mod adecvat unele din ideile, experiențele și reprezentările care ne preocupă. Sunt experiențe și idei cu caracter inefabil. Numai trăirea religioasă și, îndeosebi, experiența mistică, opusă cunoașterii de tip logic, ne poate duce, în cazul acestor idei, la unele aproximări dorite. Este ceea ce au înțeles

filosofii români din perioada interbelică – Nae Ionescu, Nichifor Crainic, Mircea Vulcănescu, Mircea Eliade și alții – grupați în jurul revistelor *Gândirea*, *Cuvântul și Criterion*.

Cu toate că nu pot fi definite riguros, categoriile sunt indispensabile în efortul nostru de a circumscrie sfera și conținutul altor noțiuni, pe care acestea le fundamentează. Categoriile și demonstrațiile derivate din ele asigură

o categorie, așa cum a arătat Aristotel, are o serie de prime modalități, iar acestea sunt categoriile” (*Teoria logicii*, București, 1973, pag. 294).

Pentru că nu poate fi definită prin genul proxim și diferența specifică, noțiunea de maximă generalitate (categoria) cultură este descrisă. Apelăm la așa-numitele definiții descriptive sau cumulative ale noțiunii pentru că acțiunea logică de trecere de la noțiuni generale la

dimensiunea spirituală a existenței umane.

În lucrarea lui Lucian Blaga *Geneza metafizei și sensul culturii* (1937; ultima parte din *Trilogia culturii*), respectiv în capitolul *Semnificația metafizică a culturii*, găsim următoarea definiție: „Cultura rezultă ca o emisiune complementară din specificitatea existenței umane ca atare, care este existență în mister și pentru revelare” (sublinierea lui Blaga). Și în altă parte, în același capitol: „*Facem deci aici o deducție a condițiilor culturii, adăncind înseși dimensiunile existențiale ale omului*”.

Iată și o definiție a culturii dată de Mircea Eliade: „*Ceea ce deosebește pe om de celelalte creaturi nu e inteligența, nici rațiunea, ci simțul valorilor, ierarhia, acea înțelegere globală a lucrurilor, care știe să vadă ordinea, știe să cosmizeze haosul din jurul nostru, știe să orânduiască valorile, respectându-le pe toate, dar păstrându-le pentru justa lor funcțiune*” (*Oceanografie*, Editura Cultura Poporului, București, 1934, pag. 64).

Ne gândim cu bucurie la Nașterea Domnului și la responsabilitățile noastre de credincioși creștini și de creatori în domeniul culturii. Omul, chip nemuritor al lui Dumnezeu, a fost restabilit și desăvârșit în Hristos. Cosmosul se spiritualizează ca antropocosmos. Tot

ceea ce a fost creat valoros în istoria culturii corespunde poziției unice a omului în univers, stării sale de chip al lui Dumnezeu, dar îndeosebi vocației sale supranaturale. Adevărata cultură este teonoma, pentru că altfel nu poate fi. În cultură, ca și în alte domenii ale creației umane, se poate vedea cât de puternică este aspirația oamenilor de pretutindeni spre Dumnezeu. Existența creată aspiră veșnic spre Existența Necreată. De aceea cultura derivă din cult. De aceea cultura, adevărata cultură, are sens spiritual.

Marea sărbătoare a Nașterii Domnului, cu bucuriile ei pline de farmec, susținute de îndemnul de a trăi în comuniune și comunicare intensă cu cei care ne sunt dragi, dar și cu oamenii de pretutindeni, așa cum sunt ei și oricine ar fi ei, sărbătoare plină de o frumusețe ce nu poate fi spusă în cuvinte, dar, mai ales, de forța atotcuprinzătoare a regenerării spirituale, ne îndeamnă să ne gândim la toate acestea, potențând în noi întregul optimism de care suntem capabili.

Să fim demni de marea sărbătoare a Nașterii Domnului! Să fim demni de cultura vieții! Să fim demni, mai ales, de dimensiunea sa spirituală și de capacitatea de a transfigura lumea, prin tot ceea ce are mai bun, mai revelator și mai înălțător în ea!

CULTURA VIEȚII

coerența interioară a oricărui demers teoretic. În logică și în știință, observă Anton Dumitriu, „*totul se subsumează categoriilor, de aceea ele nu pot fi subsumate altor concepte mai generale și, prin urmare, nu pot fi definite. Acceptarea lor este nu numai o necesitate a intelectului nostru, ci însuși modul lui de funcționare – definiția și demonstrația ca procedee implică indefinibilele și indemonstrabilele – dar corespunde însăși realității: ființa însăși, care nu este*

noțiuni subordonate, mai puțin generale, altfel spus, operația de trecere de la gen la speciile sale, nu este posibilă în cazul noțiunii de cultură. Termenul de cultură nu poate fi subordonat altei noțiuni. În schimb, noțiunii (categoriei) cultură i se pot subordona un mare număr de noțiuni. Apare astfel clar faptul că noțiunea de cultură ilustrează ceea ce logicienii numesc genera generalissima.

Din sutele de definiții ale culturii am ales aici doar două, legate îndeosebi de